

PRIMORSKI DNEVNIK

Leto XXXV. Št. 284 (10.503)

TRST, petek, 7. decembra 1979

Cena 300 lir

Primorski Dnevnik je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

SVEČAN AKT PRIJATELJSTVA

V občinskem gledališču »Franc Prešeren« v Boljuncu bodo danes popoldne predstavniki obeh občin Doline, Milj in Kopa prijateljstvo in sodelovanje. Dogodek sam po sebi predstavlja novost v odnosih med občinami in drugimi upravni enotami na obeh straneh meje, saj potezujejo podobni sporazumi že leta večje številu občin v okolici na narodnostno večino v Italiji, kot odraz žiljenjske potrebe po prijateljstvu med sosednimi narodi. Pa vendarle je dovolj težkih razlogov, da lahko današnje pobratene označimo za dober poseben dogodek v praksi in času, ki ga živimo.

Meja pri nas tudi v letih, ko je bila predmet pogostih sporov in zasnovan, ni mogla biti zeleznica zavezana, kakršno so si želeli propagatorji in netilci hladne vojne. Živi interesi sožitia in na tisoče povezovalnih nit med ljudmi na obeh straneh meje kaj takega ni dovolilo in gotovo ni prebrala trditve, da je prav sponosnost ljudi in njihovih vsakodnevnih interesov bila tista konkretna podoba, ki je bistveno prispevala k rešitvi današnje »odprte meje«. Politična daljnovidnost sosednih držav je dala temu režimu tudi formalno potrditev še pred uveljavitvijo vseh mejnih vprašanj, v osimskih sporazumi pa mu je dala možnost neslutenega razvoja v prvi vrsti v neposredno okolje ljudi in področij ob meji, istočasno pa tudi v korist širšega prijateljskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo kot modela za celotno mednarodnih odnosov v današnjem nemirnem in grozečim negotovnim izpostavljenem svetu.

In prav v času, ko bi bilo treba pristopiti h konkretizaciji sporazuma v njegovih gospodarskih in splošno družbenih aspektih, so italijanske sile, prav tiste, ki so vedno podpirale, ozračje »hladne vojne«, spružile proti sporazumu nezalostno gonjo v jasnim namenom, da bi preprečile njegovo praktično uveljavitev. Skušale so v ozračje sporazumevanja in sodelovanja zanesiti domne in zavajajoči razdor, kar jim je v dolgih letih tudi uspelo s tem, da so, če že niso mogle posebej preprečiti, vsaj upočasnile realizacijo posameznih delov sporazuma na gospodarskem področju in na ravni sprejemanja obvezne globalne zakonske zaščite nase narodnostne skupnosti. Po njihovi strani je bil na ta način zamujen čas, češar se danes zavedajo, da bi bilo dobro zavedati vsi tuzni državljani, v prvi vrsti pa odgovorni družbenopolitični in tudi njihovi gospodarski delavci, ki dobro poznajo gospodarstvene zakonitosti in ki se zavedajo, da krize tržaškega gospodarstva ne morejo reševati z nacionalističnim demagogijo maršev samo z izkoriščanjem tseh konkretnih možnosti, ki jih imata Trst in z njim naša dežela glede na svojo geopolitično lego in vlogo. Danes pa danes pa so te konkretne možnosti najbližje prisotne v osimskih sporazumih, v njihovih neposrednih aplikacijah na našem področju in prav tako v njihovi posledični vlogi na relaciji širšega povezovanja med evropsko gospodarstveno skupnostjo na eni in Jugoslavijo ter tako imenovanimi »dejavni« v razvoju na drugi strani, spet zaveda se neposredni prijatelji tudi za tržaško gospodarstvo.

Dejstvo, da so danes samo še nacionalistični krogi v »Listi za Trst« in na skrajni desnici v protosimskih pozicijah in da so te ostale politične in gospodarske sile na Tržaškem in v deželi, kar dokazujejo njihovi skupni nametaji v Rimu pri vladnih krogih, v Italiji stališča na čeli vrsti avtoritativnih in izjavah vodilnih gospodarstvenih osebnosti in predstavnikov tržaških industrijskih, obrtniških in trgovskih krogov, v tiskanih in v tiskanih (glej Il Meridiano in Il Piccolo v zadnjem tednu) zavzete za izvajanje gospodarskih delov sporazuma ne glede na nekatere pomisleke, ki bi jih bilo treba razčistiti, dokazuje, da je realnost močnejša od vsake »ekološke demagogije«, ki se prej ali kmalu pokaže v svoji pravi konservativni podobi.

Ne dalamo si ustvar, da bo Italija za realne koristi Trsta in njegovega gospodarskega razvoja, toda ne dvomimo, da bo končno zmagovala, kajti v nasprotju s primeru je Trst neizbežno zapisan nadaljnemu razvoju, ki ga zgovorno nakazujejo vsi podatki gospodarskega in družbenega gibanja zadnjih let. Toa

V PRORAČUNSKI KOMISIJI POSLANSKE ZBORNICE

Cossiga bo danes poročal o pogodbi ENI-Petromin

Vodilni funkcionarji družbe ENI zahtevajo od vlade, naj ugotovi odgovornosti - Intervju Mazzantija - Reakcije v tujini

RIM — Ministrski predsednik Cossiga bo danes v parlamentu poročal komisiji poslanske zbornice za proračun o sporazumu med družbo ENI in arabsko družbo Petromin, ki so ga Arabci v sredo prekličili zaradi naraščanja polemik o tem, kam je izginilo preko sto milijard lir, ki jih je družba ENI nakazala neki ne bolj opredeljeni panamski družbi Sophialu za posredovanje pri sklepanju pogodbe. Cossiga bo govoril v svojstvu zunanjega ministra Malfattija, ki je že dal časa bolan, poleg njega pa se bo komisiji predstavil tudi minister za industrijo Bisaglia. To vprašanje je bilo tudi jedro večeršnjega daljšega razgovora med Cossigo in ministrom za državne soudelebe Lombardiniem. Uradno sta sicer govorila samo o preskrbi z energetskimi viri, vendar ni nobena dvoma, da sta si izmenjala mnenja o eskandalu ENI, ki ga je pravzaprav sprožil sam minister Lombardini s tem, da je med razpravo v parlamentu odredel podporo predsedniku te ustanove Mazzantiju.

Razprava o tem problemih je večkrat tekla na dveh ravneh: na politični ravni, kjer so nekateri parlamentarci vložili interpelacije in za

PO TRIDNEVNI RAZPRAVI

Poslanska zbornica odobrila predlog o namestitvi raket

Socialisti s svojim zadržanjem preprečili vladno krizo Komunisti so glasovali proti namestitvi jedrskih raket

RIM — Vlada je bila že na robu prepada, ko ji je večerj vendarle uspelo preprečiti krizo pri glasovanju o »evrozistrelkih«. Rešitev so ji omogočili socialisti, ki so z odločitvijo, ki ni bila enotna, končali koncev omogočili izglasovanje dokumenta v štirih točkah, ki so jih skupno s socialdemokrati, republikanci in liberalci (a brez socialistov) predlagali socialistične skupine svoje stranke, katere so v večstakotni protivili številni poslanci PSL. Signorile in Lombardi sta objavila dokument, v katerem sta kritizirala pomanjkanje kolektizacije, ki je bilo treba odločiti o tem, Giacomo Mancini, pa je dejal, da se ne bo udeležil glasovanja in, tako je tudi naredil. De Martino je s svojimi prijatelji pripravil drugi dokument, v katerem je rečeno, da bodo glasovali za resolucijo, vendar da se z njo ne strinjajo in da bodo to iznesli na primerni ravni. Michele Achilli in Marco Ferreri pa sta ostro kritizirala stališče svoje stranke in se nista hotela udeležiti glasovanja. Na drugi strani, pri socialdemokrati, pa je takoj spregovoril Pietro Longo, ki je, potem ko je izvedel za uradno stališče socialistov, že uvidel rojstvo toliko zaželene petarske karske vlade.

Signorile je v razgovoru s časnikarji poudaril, da je zbira njegove skupine, da umakne resolucijo (kar je sicer kritiziral) posledica zaskrbljenosti, da ne bi razbilito na vprašanje »evrozistrelkov« izgledalo kot maskevanje zaradi napadov, ki so bili nanj naperjeni v zvezi z vprašanjem ENI. Craxijev usmeritev in da je obratno preživel tajnika, vendar pa v notranjosti socialistične stranke naraščajo kritike na njegov račun in s temi kritiki se bo moral tajnik vedno soočati.

Ko avtomobili začnejo voziti počasni, se k oknom stegujejo roke, ki ponujajo cigarete. Prodaja ameriških cigaret na črno, se je potem, ko so se oblasti odločile, da jih ne bodo več videli na policah prodajalca, brž razpasla po vsem mestu. A očino to nikogar ne moti, saj je teh prodajalcev toliko, da jih ni moč prešteti.

Dobre pol ure vožnje od hotela se taksist še enkrat s težavo prebije na drugo stran križišča. Sosednja ulica je zaprta za promet.

Mlademu pripadniku revolucionarne garde s puško na rami pokažem novinarsko izkaznico, ki so mi jo pred dnevi izročili iranske oblasti. Pomahal je v pozdrav, premaknil pregrado in taksist se je spet začel vrinjati, tokrat med množico študentov in mnogih drugih, ki se vsak dan, vsako uro, zgrinjajo na ta prostor milijonskega mesta.

Nekejak metrov proč je nameščeno ameriško veleposlanstvo. Pred vhodom v veleposlanstvo je zbrana množica reporterjev, ki s fotoaparati in kamerami beležijo vse, kar se dogaja na drugi strani velikih železnih vrat. Predno se zrinem do njih, moram pred bradati oboroženim mladčenem s dragega kazali rumeno kartico, na kateri piše kdo sem in kaj sem — in kjer v zgornjem kotu piše v imenu Alaha.

Na dvorišču pred nizkimi gradbami je bilo kakšnih sto študentov, z njimi tudi mnogo deklet, zavitih v temna islamska oblečila, ki so ravno zaključevali svoj verski obred. Kmalu zatem so se poravnali v kolono in začeli krožiti po dvorišču. S stegenjimi rokami so vzdikali znana gesla, z njim vred pa se je prebujala tudi množica na ulici.

Ameriško veleposlanstvo je obdano z visoko zidano ogrado, na kateri skorajda ni mesta, kjer ne bi bili izobeseni najrazličnejši transparenti ter fotografije verskega voditelja.

»S to prakso ZDA bomo dokončno obravnavali«, izjavljajo mladi privrženci islamske republike.

Kako resno mislijo je vse več dokazov.

V hotelu zopet običajni vrvež več sto tujih dopisnikov, ki so veliko zgradbo spremenili v pravi mali Babilon.

Tudi to pot so izmenjavali novice in se še posebej ustavili pri nekaterih večeršnjih zapisih v tujakšnji tisk, ki ponujajo takšno ali drugačno razmišljanje. Kajti časniki so močno poudarili pisanje moskvske Prave, ki je prvič po zadnji ameriškega veleposlanstva prenesla mnenje sovjetske vlade, češ da so »Američani z dosedanjimi akcijami in manevrirali in spili jantost z mirno rešitvijo krize, medtem ko se v bistvu že pripravljajo na uporabo sile, močno je, da tudi jedrskega orožja. Sovjetska zveza je tako obsodila ZDA, da tu izsiljuje in grozi z vojaško intervencijo iranskemu ljudstvu in tako sproža najresnejši spor po drugi svetovni vojni.

Ceprav so študenti, kot vemo, odločilni poziv varnostnega sveta za izhod iz iranske - ameriške krize, kajti menijo, da je to telo svetovne organizacije »pod kontrollo ZDA in CIA« pa je večerj vendarle presenetila kratka novica, ki je po posredoval tujakšnji radio. Le-ta je namreč v kratkem komentarju pozdravila odločitev VS, »saj odpira nova pota za pogajanja«. Ta komentar je prva poluradna reakcija iranskih oblasti, vendar si novinarji težko razlagajo ozadje te novice. Ko to poročam se nad mestom že zgrinja mrak in v temi bodo kmalu izginili obrisi snežnih gorskih vrhov, s katerih so se še pred eno uro s pomočjo toplih sončnih žarkov leskale snežne površine. Doli na ulici promet počasi izgublja svoj ritem, dokler si v zgodnjih jutranjih urah spet ne bo pomolgel.

VASO GASAR

ITALIJANSKI MINISTER ZA ZUNANJO TRGOVINO V LJUBLJANI

Ministra Stammati in Rotar o gospodarskem sodelovanju

Sprejem pri predsedniku IS SRS dr. Vratuš, katerega je Stammati povabil, naj obiše Italijo

LJUBLJANA — Potem ko so se v Portorju končali pogovori v okviru zasedanja mešanih zbornic Jugoslavije in Italije je italijanski minister za zunanjo trgovino Gaetano Stammati večerj obiskal Ljubljano in se srečal z zveznim sekretarjem za zunanjo trgovino Metodom Rotarjem. Ministra in njuni sodelavci sta največ pozornosti namenila izdelavi načrta, kako se konkretno lotiti reševanja vprašanj v zvezi z blagovno menjavo in gospodarskim sodelovanjem.

Metod Rotar je ugotovil, da je Italija tretji največji jugoslovanski zunanjetrgovinski partner v Jugoslaviji, saj bo blagovna menjava v obe smeri presegla milijardo 800 milijonov dolarjev, kar po svoje govori o trdnih in razvejanih gospodarskih stikih. Sliba točka tega sodelovanja pa je v tem, da Jugoslavija od Italije več kupi kot tja proda in bo tako letos jugoslovanski primanjkljaj okrog 400 milijonov dolarjev. Minister Stammati je dejal, da bo prekoračitev tega razkoraka v korist obeh, da bi to dosegli pa je treba izpolniti nekatere pogoje — predvsem je treba natančno preučiti, katere proizvode potrebuje italijanski trg in kaj od tega tudi predvsem pa bi bilo treba razviti dolgoročno sodelovanje, ki je zdaj preobsebo.

Zdaj ko v Jugoslaviji pripravljajo nove srednjeročne načrte za naslednje 4-letno razdobje so idealne možnosti, da gospodarstvi ene in druge države ugotovita, kjer bi bilo sodelovanje najbolj plodno. Sklenili so, da bodo ustanovili poseben jugoslovansko-italijanski odbor, ki bo skrbel tudi za skupne nastoje na tretjih trziščih. Dogovorili so se, da se bodo januarja srečali predstavniki jugoslovanskega gospodarstva z italijanskimi, da bi se neposredno pogovorili, kje in kako je mogoče bolj uspešno in predvsem bolj ekonomično sodelovati, čež neveljavno uresničevanje osimskih sporazumov in v tem okviru še posebej obsejnega sodelovanja in cestnih povezav med Italijo in Jugoslavijo. Minister Stammati je ob koncu pogovora povabil predsednika slovenskega izvršnega sveta dr. Vratuša, naj obiše Italijo. (P)

OB KONCU KONGRESA SPD

Willy Brandt še vedno na čelu socialdemokratov

Največja zahodnonemška stranka se podaja v volilno leto vse prej kot strnjena

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

ZAHODNI BERLIN — Willy Brandt, ki bo v prihodnjih dneh slavil 65. rojstni dan bo vodil zahodnonemške socialdemokrate najmanj še dve leti. Čerti dan, kajti, ki poteka v brezraznem prostoru supermodernega kongresnega centra, v katerega tlačijo zrak s črpalkami, je postalo jasno, da preživlja SPD hudo in globoko preizkušnjo. Ali gre tudi že za resno politično krizo, bodo pokazali prihodnji meseci. Na posamičnih volitvah predsednika in pet predpredsednikov SPD so morali trije vodilni politiki, predsednik Brandt in njegova oba namestnika kancler Helmut Schmidt in pa dosedajni minister Hans Juergen Wischnewski spoznati, da je delegatska baza z njihovim vodenjem stranke zadovoljna le delno. Za ponovno izvolitev Brandta je glasovalo 380 od 402 delegatov, ki so oddali pravilno izpolnjene glasovnice. Schmidt je dobil 365 od 420 oddanih glasov, Wischnewski pa 349 izmed 411 oddanih veljavnih glasovnic.

Oparjenost in grenkoba sta vladali v dvorani, tudi v trenutku, ko so objavili rezultate glasovanja za novo predsedstvo SPD. »Stara socialdemokratska garda«, konservativno jedro stranke, se je mladi levice maščevala za trdovratni odbor borski »raketi« in pa a-tomskemu programu s tem, ko je organizirano glasovalo proti kandidatom iz vrst levega krila. Spopad generacij in političnih pogledov, skupin, ki jih v enotno stranko veljokrat povezuje samo dejstvo, da druge izbire pač nimajo (klavzala pet odstotkov), ustvarja vtis, da koraka SPD v volilno leto vse prej kot v strnjelih vrstah. Med zadovoljnejšimi opazovalci dogajanj predsedniškega dne kongresa SPD so bili gosti iz gibanja »Zeleni«. Pet »zelenih« odstotkov je tako rekče že sklenjena stvar. Kot stvari kažejo v tem trenutku mladi »zeleni« zaustavijo samo oni sami — namreč, če ne bodo dovolj taktično modro razporedili svojih moči in če jih bodo tradicionalne stranke uspešno kompromitirale kot »predstražo komunizma«. Borbeni antikomunizem je v ZRN Nemčiji še vedno jezik, ki ga jasno razume še tako omejen volivec.

Ob robu kongresa velja zabeležiti izjavo uradnega predstavnika borske vlade, ki je d.n.es komentiral skupno izjavo ministrov »zunanje zadeve držav varšavskega pakta v Vzhodnem Berlinu. Kancler Helmut Schmidt vidi v skupnem komuniqueju sestanka v Vzhodnem Berlinu spodbude, da je varšavski pakt močno zainteresiran za nadaljevanje politike popuščenja na »petosti« je izjavil tiskovni predstavnik Klaus Boelling. Schmidt iz Sovjetske zveze ne bo odklonila pogajanj o razorožitvi, četudi je danes že na dlani, da bo svet NATO pakta prihodnji teden odobril program modernizacije arzenala evrostrateških raket.

IVO VAJGL

Stavka v podporo zdravstvene reforme

RIM — Sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL je napovedala za 11. decembra 24-urno stavko uslužbenec polidržavnih družb, krajevskih in bolnišničnih v znak protesta »zaradi zaudite zdravstvene reforme in provokativnih stališč vlade do odločkov o pravnem statusu osebja.

Pohitimo!

BREZPLACNI
PRIMORSKI DNEVNIK

Novi naročniki Primorskega dnevnika za leto

1980

bodo prejeli dnevnik že takoj in brezplačno do konca tekočega leta

VASO GASAR

Kdo bo koga?

Polek parlamentarne razprave o namestitvi »evrozistrelkov« je se enkrat potrdil zlato načelo, da je v Italiji vedno na prvem mestu notranje politično ravnovesje, marsikdaj niti ravnovesje med strankami ampak le med strankami ali celo posamezniki v strankah.

Tako je v trenutku, ko teče beseda o primeru ENI, kjer vlada več zanimanja za to, kdo je koga, kot za ugotavljanje, kam je izginilo sto milijard lir.

In tako je bilo tudi med razpravo o »evrozistrelkih«. Igra je bila draga, saj je šlo za abiti ali to, kdo bo koga« in kdaj bo to tega prišlo, pa ne v areni raketištvostrelkov, ampak na odru notranje politike: bo vlada padla, bo do tega prišlo pred kongresom KD, bo Cossiga zdržal do junjskih volitev?

In socialisti, bo Craxi prisiljen sklicati predčasnega izrednega stranknega kongresa, kakšna ravnovesja se bodo po tem glasovanju vzpostavila v stranki?

In vendar niso glasovali o tem, če naj postopno kiosk za prodajo časopisov v veži palače Montecitorio. Beseda je tekla o vprašanju, ki bi

Zvišanje eskontne mere za gospodarstvo Italije

(Poseben dopis)

TEHERAN — Taksist se s težavo prebija po teheranskih ulicah, trobiti, pritiska na plin in zopet silovito zavira. Promet je gost in rdečo luč na semaforih se zdijo le ne nekakšni okraski. »Karambolov ni več, ker so te ljudje na to ne vpadli. Le včasih pride do pretepot, kar se voznika ne morata spoznamti, kdo bo komu dal taksist, pravi dober poznavalec tujakšnji razmer.

Ko avtomobili začnejo voziti počasni, se k oknom stegujejo roke, ki ponujajo cigarete. Prodaja ameriških cigaret na črno, se je potem, ko so se oblasti odločile, da jih ne bodo več videli na policah prodajalca, brž razpasla po vsem mestu. A očino to nikogar ne moti, saj je teh prodajalcev toliko, da jih ni moč prešteti.

Dobre pol ure vožnje od hotela se taksist še enkrat s težavo prebije na drugo stran križišča. Sosednja ulica je zaprta za promet.

Mlademu pripadniku revolucionarne garde s puško na rami pokažem novinarsko izkaznico, ki so mi jo pred dnevi izročili iranske oblasti. Pomahal je v pozdrav, premaknil pregrado in taksist se je spet začel vrinjati, tokrat med množico študentov in mnogih drugih, ki se vsak dan, vsako uro, zgrinjajo na ta prostor milijonskega mesta.

Nekejak metrov proč je nameščeno ameriško veleposlanstvo. Pred vhodom v veleposlanstvo je zbrana množica reporterjev, ki s fotoaparati in kamerami beležijo vse, kar se dogaja na drugi strani velikih železnih vrat. Predno se zrinem do njih, moram pred bradati oboroženim mladčenem s dragega kazali rumeno kartico, na kateri piše kdo sem in kaj sem — in kjer v zgornjem kotu piše v imenu Alaha.

Na dvorišču pred nizkimi gradbami je bilo kakšnih sto študentov, z njimi tudi mnogo deklet, zavitih v temna islamska oblečila, ki so ravno zaključevali svoj verski obred. Kmalu zatem so se poravnali v kolono in začeli krožiti po dvorišču. S stegenjimi rokami so vzdikali znana gesla, z njim vred pa se je prebujala tudi množica na ulici.

Ameriško veleposlanstvo je obdano z visoko zidano ogrado, na kateri skorajda ni mesta, kjer ne bi bili izobeseni najrazličnejši transparenti ter fotografije verskega voditelja.

»S to prakso ZDA bomo dokončno obravnavali«, izjavljajo mladi privrženci islamske republike.

Kako resno mislijo je vse več dokazov.

V hotelu zopet običajni vrvež več sto tujih dopisnikov, ki so veliko zgradbo spremenili v pravi mali Babilon.

Tudi to pot so izmenjavali novice in se še posebej ustavili pri nekaterih večeršnjih zapisih v tujakšnji tisk, ki ponujajo takšno ali drugačno razmišljanje. Kajti časniki so močno poudarili pisanje moskvske Prave, ki je prvič po zadnji ameriškega veleposlanstva prenesla mnenje sovjetske vlade, češ da so »Američani z dosedanjimi akcijami in manevrirali in spili jantost z mirno rešitvijo krize, medtem ko se v bistvu že pripravljajo na uporabo sile, močno je, da tudi jedrskega orožja. Sovjetska zveza je tako obsodila ZDA, da tu izsiljuje in grozi z vojaško intervencijo iranskemu ljudstvu in tako sproža najresnejši spor po drugi svetovni vojni.

Ceprav so študenti, kot vemo, odločilni poziv varnostnega sveta za izhod iz iranske - ameriške krize, kajti menijo, da je to telo svetovne organizacije »pod kontrollo ZDA in CIA« pa je večerj vendarle presenetila kratka novica, ki je po posredoval tujakšnji radio. Le-ta je namreč v kratkem komentarju pozdravila odločitev VS, »saj odpira nova pota za pogajanja«. Ta komentar je prva poluradna reakcija iranskih oblasti, vendar si novinarji težko razlagajo ozadje te novice. Ko to poročam se nad mestom že zgrinja mrak in v temi bodo kmalu izginili obrisi snežnih gorskih vrhov, s katerih so se še pred eno uro s pomočjo toplih sončnih žarkov leskale snežne površine. Doli na ulici promet počasi izgublja svoj ritem, dokler si v zgodnjih jutranjih urah spet ne bo pomolgel.

VASO GASAR

Končan obisk Djuranovića v Tuniziji

BEOGRAD — Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselino Djuranović se je vrnil s tridnevnega uradnega in prijateljskega obiska v Tuniziji. Kot je poudaril v intervjuju pred odhodom iz Tunisa, se jugoslovansko-tunizijski odnosi že dve desetletji dobro razvijajo in so vzor ustvarjalnemu sodelovanju med državama. Med obiskom se je Djuranović dvakrat srečal s predstavnikom vlade Hedijem Nuro, njegovi sodelavci pa so se letno sestali s predsedniki tunizijske vlade: Boris Šnuderl se je pogovarjal o novih oblikah gospodarskega sodelovanja, Milorad Pešić pa o mednarodnih odnosih in naslednjih skupnih akcijah nevršenih. Politični krogi obeh delegacij ocenjujejo, da so rezultati obiska zelo obetavni. Dogovorili so se, da se bilateralno sodelovanje okrepi na vseh področjih, zlasti pa na gospodarskem. So glasni so bili tudi v tem, da je treba nadaljevati s koristno prakso več pogostejših stikov in izmenjave mišljenj. Jugoslavija in Tunizija sta tokrat potrdili svojo pripravljenost in odločenost, da v okvirih svojih možnosti prispevata k posledne uresničevanju odločitev sestega vrha nevršenih in Haveni. Hkrati pa bosta kar najbolj tesno sodelovali pri uresničevanju odločitev iz Helsinkov o evropski varnostnosti in sodelovanju, zlasti tistih, ki zadevajo Sredozemlje. Sedita namreč, da je Sredozemlje nedoljivo del evropske stvarnosti in o določil dejavnost za mir in varnost na vsaki celini. Skupaj z ostalimi nevršenimi in nevršnimi državami stare celine nameravata prispevati k največjemu možnemu uveljavljanju meddržavskega sestanaka o Evropi. Se posebej sta delegaciji potrdili prisrčnost in odkritost, ki je prišla do izraza med obiskom. Prav to vzdušje je najboljša zagotovila, da bo sodelovanje dobilo še nove vzpodbude. Hkrati je tako vzdušje dokaz prijateljstva povezanosti in zaupanja med državama, katerih voditelja Tito in Burgiba sta med ustanovitelj gibanja nevršenih. (P)

S SREČANJA NA TRŽAŠKI POKRAJINI

Prebivalstvo mora imeti jasno sliko o gospodarskem delu osimskih sporazumov

Doslej je bilo vse preveč špekulacij o lokaciji proste industrijske cone - Vprašanje je treba proučiti v sklopu gospodarskega razvoja Trsta in celotne pokrajine

Gospodarski razvoj Trsta v okviru osimskih sporazumov — tako bi lahko ocenili včerajšnji sestanek na sedežu pokrajinske uprave, na katerem so predstavniki krajevnega gospodarskega in družbenega življenja razpravljali o izvajanju osimskih sporazumov ter o možnostih, ki jih slednji odpirajo za gospodarski razvoj mesta.

Vabilu pobudnika srečanja predsednika pokrajine dr. Lucija Gheršija so se odzvali Cuccegna, Florit in Crociolo za malo in srednjo industrijo, Ciani za združene obrtnike Tassi in Delpiero za zvezo industrijev, Volko Kocjančič in Karel Grčić za Slovensko delno gospodarsko združeno, Maluša za vsedrjavno federacijo obrtnikov, Viani za zvezo tržaških trgovcev, Geppi za zvezo trgovcev tržaške pokrajine ter Degraisi za sindikalno federacijo CIGSL, Gialuz in Todero za CGLT ter Fabrici, Dituro in Trebbi za CCGD/UIL.

Ze v uvodu je treba poudariti, da so predstavniki vseh gospodarskih in družbenih komponent opozorili na velike zamude, do katerih je prišlo pri izvajanju gospodarskega dela osimskih sporazumov. Do tega pa je prišlo iz različnih razlogov. Med najvažnejšimi je gotovo ta, da se o tem vprašanju doslej razpravljalo brez potrebnega poglobljenja. So glasno je bilo poudarjeno, da se morajo vsi gospodarski in družbeni dejavniki, in sicer o industrijski prazni coni na Krasu. Doslej je bilo vse preveč nepotrebnih besed o raznih ekoloških in drugih vprašanjih. Nič ne jasno poudariti, da je gradnja industrijske cone neobhodno potrebna za gospodarski razvoj mesta in celotne pokrajine. Mnogo prahu je namreč dvignilo vprašanje lokacije te cone, kar pa so dobro znani krogi z demagoškimi gesli izkoristili v svoje namene. Kakšen je bil uspeh teh sil nam so jasno pokazale lanske in tudi letošnje volitve. Čez nekaj mesecev pa bodo v nekaterih občinah tržaške pokrajine upravne volitve, do tedaj pa je treba celotno vprašanje razčistiti do nimažnje podrobnosti.

Prebivalstvo mora imeti pred seboj jasno sliko; vedeti mora v kakšnem hudem kriznem stanju je krajevna industrijska dejavnost, seznaniti se mora z vsebino študij o izvedljivosti industrijske cone na Krasu. Vsa ta vprašanja je treba poglobliti na vsaj ravni, saj so za mnoge iz itak velike. Pred očmi je treba imeti hudo gospodarsko krizo in storiti vse napore, da bo prišlo do izvajanja določil protokola o prosti coni.

Pri vsem tem pa je treba upoštevati, da se pogajanja med EGS in Jugoslavijo bližajo h koncu. Treba je paziti, da bi podpis pogodbe ne prizadel v še večji meri že itak krhkega tržaškega gospodarstva. Poleg tega je treba tudi skrbeti za kakovostni gospodarski razvoj, s čimer je tesno povezana gradnja središča za znanstvene in tehnološke raziskave. Medtem pa je treba izkoristiti vse konkretne možnosti sodelovanja med obema državama.

Te so nekatere misli, ki so jih izrazili predstavniki gospodarskih in družbenih sil na včerajšnjem sestanku na pokrajini. Lahko bi jih našli še nekaj, bistvo pa ne spremenijo. Soglasno je bilo namreč poudarjeno, da je treba čim prej preiti h konkretnim dejanjem, gospodarske organizacije morajo imeti vrsto sestankov in do ločiti vse podrobnosti; v ta proces preverjanja in definiranja različnih aspektov ekonomskega dela italijansko-jugoslovskega sporazuma je treba vključiti vse družbene sile. Pri vsem tem pa je potrebna velika jasnost, saj je bilo doslej že preveč špekulacij, krajevno gospodarstvo pa ubira rakovo pot.

Ob koncu sestanka je predsednik Gherši seznanil udeležence, da se bo v najkrajšem času povezal z drugimi krajevnimi ustanovami z namenom, da bi gornja vprašanja postala predmet široke in poglobljene razprave. (as)

ZA TRAJNO REŠITEV PROBLEMOV NAŠEGA GLEDALIŠČA

Vlada mora sprejeti finančni zakon ki bo upošteval specifično vlogo SSG

Za rešitev trenutnih težav se je upravni svet SSG obrnil na deželo F-JK - Poziv vsem slovenskim ustanovam in organizacijam, da izvedejo pritisk na rimske oblasti

Predsinodnim se je upravni svet Slovenskega stalnega gledališča setal na izredni seji, kjer je ugotovil izredno zaskrbljenost za bodočnost osrednje kulturne ustanove slovenske narodnostne skupnosti, ki živi v Italiji. V komisiji senata je namreč ustavljen zakonski postopek za odobritev posebnega finančnega zakona, po katerem bi krili do sedaj dozorele dolgove in ustanovi zagotovili redni letni prispevek. S tem je prekinitveni postopek odobritev zakona in odsema odločenih rešitev. Trenutno stanje ustanove je zelo resno, saj razpolaga Slovensko stalno gledališče s "brodati" in "redno delovanje le do meseca januarja.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

Upravni svet je poudaril, da je treba pri obravnavi problematike Slovenskega stalnega gledališča izhajati iz njegovega specifičnega položaja. Slovensko gledališče je osrednja manjšinska kulturna ustanova, ki deluje v posebnih pogojih in vrši izredno vlogo za korist in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Pri tem pa seveda ni mogoče uporabiti istih meril, kot veljajo za podobne ustanove večinskega naroda. Treba je tudi pravilno vrednotiti vlogo slovenskega gledališča kot posrednika kulturnih dobrin preko italijansko-jugoslovske meje, njegove bogatstva, ustvarjalca novih in v sedemdesetih letih ustvarjenih del, ki so bogatstvo in identiteta slovenskega naroda. Končno je treba pri obravnavanju finančnega položaja izhajati iz dejstva, da slovenska ustanova vrsto let ni prejela podpore iz javnih sredstev ali pa so bile te podpore zelo nizke, zato so s časom nabrala nevezdana finančna bremena. Uvodno pritiškojako na položaj ustanove.

VRTEC PRI SV. ANI ZAPRT ZA MESEC DNI

Uredili in preplekali bodo notranje zidove

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

Devetnajst otrok otroškega vrta s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ani se za mesec dni ne bo vrnilo v svojo učilnico, da bi se tam igralo, pelo, risalo itd. Z včerajšnjim dnevom namreč pouk prekinili za 10 ali 15 dni, in že bodo tu božične in novoletne počitnice, tako da bodo otroci skratka ves mesec doma. Razlog je zgoj tehnice narave. Že dalj časa se gradbena tvrdka Costruzioni Giuliane ukvarja s popravili štirinadstropnega poslopja, v prtiličju katerega imajo svoje prostore tudi otroški vrtec. Kljub stalnemu hrupu, ki so ga povzročali gradbeni stroji, je pouk, čeprav moteno, vseeno potekal. Včeraj dopoldne pa so delavci porušili še strop učilnice, tako da so bili otroci prisiljeni zapustiti vrtec. Kot je rečeno, se bodo vanj vrtni januarja meseca, v popolnoma prenovljenih prostorih, saj bodo v tem času na novo uredili in preplekali notranje zidove, strop in tla.

NEJASEN POLITIČNI POLOŽAJ SE ŠE NADALJUJE

Deželna vlada bo odstopila še pred koncem tega meseca

Po neuradnih vesteh naj bi KPI izstopila iz sedanje večine že na ponedeljkovem sestanku - Deželno tajništvo SSK o političnem položaju

Deželni odbor bo torej odstopil potem ko bo skupščina odobrila proračun za finančno leto 1980. To se mora zgoditi pred koncem tega meseca, zaradi česar lahko rečemo, da so deželni vladi šteti zadnji dnevi. Tako je sklenila krščanska demokracija, ki je s svojo odločitvijo seznanila delegacije ostalih strank programske večine ob zaključku vrnitve ki je bil v sredo. To pomeni, da se bo tako nejasno in negotovo stanje nadaljevalo še vsaj do konca meseca, kar ne koristi potrebam sedanega gospodarskega in družbenega položaja v deželi. Šele po odobritvi proračuna se bodo namreč začela pogajanja za sestavo novega odbora, zaradi česar bodo vsi veliki problemi ostali ob strani še nekaj časa.

Sklep krščanske demokracije so vse stranke večine ocenile v tiskovnih poročilih, v katerih so v glavnem podarile, da je bila taka odločitev neobhodno potrebna. Nobenega glasu ni bilo le od KPI, ki tak odločitev nasprotuje. Po mnenju komunistov bi bilo treba prej razčistiti sedanje negotovo stanje; to pa bi morale stranke storiti pred odobritvijo proračuna, saj je proračun najvažnejši politični in upravni dokument, ki bi potreboval najhitero so-

glasje večine. Po sicer neuradnih vesteh naj bi KPI zaradi tega formalno izstopila iz deželne večine že na ponedeljkovem sestanku, ko se bodo delegacije ponovno sestale. Po zadnjem sestanku se je sestalo tudi deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki med drugim meni, da je sedanji odnos med strankami karstavnega loka precej nejasen, kar predstavlja veliko ovira za reševanje perspektiv ekonomskih in socialnih problemov, kakor sta rekonstrukcija potresnega področja ter izvajanje osimskih sporazumov. Neustreznost sedanega enobarnega demokratskega odbora, pravi tiskovno poročilo SSK, je gotovo velika ovira pri reševanju vprašanj, ki se jih deželni odbor ob večkratnih nesoglasjih ne upa začeti. Zato je za SSK nujno, da se sedanji enobarni odbor razširi na stranke ustavne loka, ki bi privolile v skupen program, ki bi pa moral res temeljito obdelati vsa še nerешena vprašanja. Deželno vodstvo SSK je mnenja, da mora novi program nove večine tudi temeljito obravnavati problematiko Slovencev v naši deželi, s posebnim ozirom na globalno zaščito, ki nam jo zagotavlja 8. člen osimskega sporazuma. Pri oblikovanju nove večine in novega programa, bo SSK še nadalje odločen kazalec in vesten dejavnik, ko bo govor o problematiki slovenske narodne skupnosti v Italiji. (as)

Tiskovno poročilo SSK končno zatrjuje, da je treba za korist celotnega prebivalstva naše dežele čim prej rešiti deželno krizo ter ustvariti čim tesnejše konstruktivno sodelovanje med vsemi strankami, ki iskreno želijo reševati narodnostne, ekonomske, socialne in kulturne probleme slovenske narodne skupnosti v Italiji. (as)

Tudi delegacija iz Marzabotta danes v Dolini

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

Danes dopoldne bo obiskala dolinsko občino delegacija občine Marzabotta, ki jo vodi župan Dante Cruicchi. Delegacija se bo udeležila skupno z delegacijo občine Kočevje, ki bo prispela v Dolino v popoldanskih urah in ostali gosti zvečerje svečanosti podpisu sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju med občinami Dolina, Koper in Milje v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Upravi občine Dolina in Marzabotta sta v stiku že več kot eno leto in se dogovarjata za sklenitev trajnega prijateljstva.

PO SKLEPU MILJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

V Miljah proslava 30. obletnice prvih svobodnih volitev v občini

Proslavitev bo 14. decembra - Krščanski demokrati nastopili proti predlogu, da bi se slavja udeležila predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti

Občinski svet v Miljah je predsinodnim odobril sklep odbora o proslavitvi 30. obletnice prvih svobodnih in demokratičnih volitev v tej občini. Proslavitev zgodovinskega dogodka iz leta 1949 bo danes, 14. decembra. Ob 16. uri bo delegacija občinske uprave ovencala osrednji spomenik pravim partizanom obeh narodnosti ob vhodu v mestce, kot tudi spominsko ploščo v veži županišča, posvečeno vsem padlim demokratom in protifašistom. Ob 20. uri bo v občinski telovadnici slavnostna seja občinskega sveta, med katero bodo spregovorili poleg župana namelniki vseh, torej tako večinskih kakor manjšinskih svetovalskih skupin ter seveda tudi slovenski svetovalec v materinem jeziku. Sledilo bo podeljevanje spominskih kolajn vsem svetovalcem, ki so se vrstili v sejni dvorani skozi tri desetletja, pa še raznolikimi priznanjstvom in organizacijam, ki so si priborile posebne zasluge na športno-rekreacijskem področju. Morda bo proslava zaobjela tudi vrsto športnih prireditev. Pomemben jubilej torej in prireditelj v duhu demokratičnega pluralizma. Toda slavje bi lahko zadobilo po prvotni zamisli občinskega odbora še mnogo plemenitejši okvir: udeležbo same predsednice poslanske zbornice Nilde Iotti. To pa ni mogoče, ker je neka stranka predpostavila lastne interese koristim Milj in Miljanov, kakor je v sredo izrečno poudaril župan Bordon s pripombo, da takšne instrumentalizacije v strankarske namene miljski občinski svet še ni okusil.

Za kaj gre? Občinski odbor je svojega dne predlagal, naj bi bila slavnostna seja občinskega sveta na sobotni dan, v nedeljo pa naj bi bilo v telovadnici slavnostno podeljevanje priznanj in spominskih kolajn vsem svetovalcem, ki so se vrstili v sejni dvorani skozi tri desetletja, pa še raznolikimi priznanjstvom in organizacijam, ki so si priborile posebne zasluge na športno-rekreacijskem področju. Morda bo proslava zaobjela tudi vrsto športnih prireditev. Pomemben jubilej torej in prireditelj v duhu demokratičnega pluralizma. Toda slavje bi lahko zadobilo po prvotni zamisli občinskega odbora še mnogo plemenitejši okvir: udeležbo same predsednice poslanske zbornice Nilde Iotti. To pa ni mogoče, ker je neka stranka predpostavila lastne interese koristim Milj in Miljanov, kakor je v sredo izrečno poudaril župan Bordon s pripombo, da takšne instrumentalizacije v strankarske namene miljski občinski svet še ni okusil.

Za kaj gre? Občinski odbor je svojega dne predlagal, naj bi bila slavnostna seja občinskega sveta na sobotni dan, v nedel

GLEDALIŠČE F. PREŠEREN — BOLJUNEC

Danes, 7. decembra, ob 20.30
Občine DOLINA, KOPER in MILJE podpisajo sporazum o prijateljstvu in sodelovanju.

SOSELUJEJO:

Za Dolino: pevski zbor F. Venturini, slovenska srednja šola «Simon Gregorčič» in italijanska srednja šola «Pri Domju»
Za Koper: orkester glasbene šole, balet dijaškega doma in kulturno društvo «Antonio Gramsci».

Gledališča

RUSSETTI
Danes, 7. t.m., ob 20.30 (konec ob 23.45) red «Eros», drama «Utrva» Antonia Čehova v izvedbi gledališkega ansambla Emilije - Romagne.

Kino

La Cappella Underground 18.30 «L'opera da tre soldi». Ob 21.00 «Il cigno».
Nazionale 15.30-22.15 «Specchi per le allodole». Richard Burton. Barvni film.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

GIUSEPPE BERTO
NEZNANI BENEČAN
Igra v dveh delih

V nedeljo, 9. decembra, ob 17. uri v gledališču «F. Prešeren» v BOLJUNCU.

Abonenti, ki so bili v larski sezoni prikrajšani za nekatere predstave, dobijo pri blagajni brezplačno vstopnico.

V sredo, 12. decembra, ob 20.30 v Prosvetni dvorani «I. Gruden» v NABREŽINU.

VSEVOLED MEJERHOLD in JURIJ BONDI

ALINUR
mladinska igra v dveh delih

V ponedeljek, 10. decembra, ob 10. uri in v torek, 11. decembra, ob 10.30 v gledališču «F. Prešeren» v BOLJUNCU.

V sredo, 12., in v četrtek, 13., in v petek, 14. decembra, ob 15.30 v Kulturnem domu v TRSTU.

OBVESTILO SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje, Sekcija obrtnikov, prireja v sodelovanju z Deželno ustanovo za razvoj obrtništva (ESA) iz Vidma, vrsto srečanj o kreditnih olajšavah, ki jih predvidevajo deželni zakoni v korist obrtnikov:

torek, 11. decembra, ob 20.30 v Nabrežini, v dvorani PD «Igo Gruden»;
četrtek, 13. decembra, ob 20.30 na Opčinah v dvorani SK «Polet».

Priporočamo udeležbo vsem obrtnikom!
Tajništvo SDGZ

Razna obvestila

Sekcija KPI - Krži priredi v Ljudskem domu v Križu silvestrovanje s topljo večerjo. Za pojedila in rezervoacije se lahko zgledajo ob četrtek in ob 21. uri in ob nedeljah od 11. do 12. ure in v Ljudskem domu ali pa na telefonsko št. 220302.

Prihodnja pevka vaju otroškega pevskega zbora Glasbene matice bo danes, 7. decembra, ob 17. uri.

SPD Igo Gruden vabi na silvestrovanje vse članke in prijatelje. Igral bo priznani ansambel Galebi. Rezervacije pri "vanku Grudnu in Stanku Devetaku.

Združenje staršev trgovskega tehničnega zavoda Ziga Zois v Trstu vabita na redni občni zbor, ki bo v zavodski zbornici, v nedeljo, 9. decembra, ob 9. uri v prvem sklopu in ob 9.30 v drugem sklopu. Spored: predsedniško poročilo, pozdrav ravnatelja in gostov, razprava, predstavitve izvoljenih razrednih predstavnikov, razno. Toplo vabljeni vsi starši pa tudi predstavniki dijakov, dijaškega doma in tiska oziroma javnih občil.

Deželni zbor Devin in Kulturni krožek Devin - Štivan prirejata v nedeljo, 9. decembra, ob 16. uri v dvorani Motela AGIP v Devinu koncert mešanega komornega zbora iz Nove Gorice. Vstop prost - Vljudno vabljeni!

Sindikatske slovenske šole tajništvo Trst obvešča vse šolnike, ki so poučevali v letih od 16. 9. 1947 do 25. 10. 1954 v Trstu in tržaški okolici, da jim za pokojnino dodatno štejejo ta leta službe 2 leti, 8 mesecev in 13 dni.

Tisti, ki so službovali od 16. 9. 1947 do 16. 9. 1949 pa eno leto. Za ostalo dobo pa eno tretjino službenega leta.

Interesenti naj napišejo prošnjo naslovljeno na Solsko skrbništvo in v njej naj točno navedejo dobo službovanja in naj prosijo, da se jim leta dodatno štejejo za pokojnino v smislu 24. člena, odstavka c, o. d. loka predsednika republike z dne 29. 12. 1973 št. 1092.

Podrobnejša pojasnila lahko dobijo na sedežu SSS ob torkih in petkih od 16. do 18. ure.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

NA PRODAJ je dobro vzdrževan osebni avtomobil MERCEDES 200, izdelan 1973. leta. Informacije na telefon (040) 410-125, vsak dan, od 9. do 12. ure.

POZNANO tržaško trgovsko podjetje išče soferja z vozniškim dovoljenjem C ali B za razpošiljanje blaga po mestu in eventualno za delo skladiščnika - stalna zaposlitev. Tel. na 69-077 ali 65-482.

KUPIM 80 - 120-basno harmoniko v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 229451.

NAFRAVE za ogrevanje tople vode in stanovanj z uporabo sončne energije vam po ugodnih cenah nudim trdika Bogdan Butkovič. Sovodnje, Ul. Impero 64 - tel. (0481) 882123.

UGODNO prodam štiri zimske gume (plašče) za avto 5,90x13 v odličnem stanju. Telefon 410372.

PARCELO ri Brisčičkih ugodno prodam. Površina 5.600 kv. m. Informacije na tel. 225-534 vsak dan od 9. do 11. ure.

DELAVCA za namestitve pohištva in mizarskega pomočnika s soferškim dovoljenjem nujno iščem. Telefonirati na t. št. 54-390 ali 571-326.

PRODAM fiat 126 letnik 1975. prevoženih 40.000 km, zelo dobro ohranjen. Informacije pri mehanični delavnici Panarella, Tlica Matteotti 21.

PRODAM avtomobila Fiat 1250 Special in Lancia Fulvia GT 1300 po zelo ugodnih cenah. Telefon (0481) 870-39.

KUPIM Jeep diesel. Tel. 061/41709 dopoldne.

ZAVAROVANJA za življenje in za vazo imovino vam nudim agencija SVAB Ass. Generali, Ul. Genova 14, Trst, tel. 61-034 in Ul. Sali 1, Opčine, tel. 211489.

NAKAZILA BODO DELILI OD 15. JANUARJA 1980

Potrjena dosedanja načela razdeljevanja bencinskih bonov proste cone na Goriškem

Še vnaprej ostane prednost prebivalcem Gorice in Sovodeni, ki bivajo na ožjem predelu proste cone - Količina bencina ostane v prihodnjem letu na enaki ravni kot letos

Radio, televizija in časopisi nas vsak dan bombardirajo z vznemirljivimi vestmi o podražitvi ali pomanjkanju tekočih goriv. Od večeraj je vest, da je Saudska Arabija odpravila dobavo nafte italijanski državi družbi ENI, več časa je govor o možnosti prekinitve dobav iranske nafte, čujemo vesti o morebitni podražitvi bencina in drugih naftnih derivatov v prihodnjem letu. V Gorici pa lahko zabeležimo razveseljivo novico za avtomobiliste: bencinska nakazila proste cone bodo prečeli deliti od polovice prihodnjega januarja. To so sklenili na zadnji seji razširjenega odbora goriške proste cone na področju goriške občine.

Koliko je vozil, ki ima pravico do bencinskih bonov? Do 11 konjskih sil ima na področju Gorice in Sovodeni 2017 avtomobilistov, med 12 in 13 konjskimi silami 4.443 avtomobilistov, nad 13 konjskih sil pa 4.999 avtomobilistov. V drugih predelih pokrajine pa je 4.641 avtomobilistov do 11 konjskih sil, 10.269 med 12 in 13 konjskimi silami, 8.467 nad 13 konjskimi silami.

Politične stranke očitno nočejo. Povejmo tudi, da ni akcija za osamosvojitve Ločnika uspeša, prav ker bi prebivalci tega kraja s samostojno občino izgubili tiste prednosti proste cone, ki jih imajo ker bivajo na področju goriške občine.

Koliko je vozil, ki ima pravico do bencinskih bonov? Do 11 konjskih sil ima na področju Gorice in Sovodeni 2017 avtomobilistov, med 12 in 13 konjskimi silami 4.443 avtomobilistov, nad 13 konjskih sil pa 4.999 avtomobilistov. V drugih predelih pokrajine pa je 4.641 avtomobilistov do 11 konjskih sil, 10.269 med 12 in 13 konjskimi silami, 8.467 nad 13 konjskimi silami.

Rajonske skupščine v Štandrežu in Pevmi

V Domu Andreja Budala v Štandrežu do drevi, ob 20.30, seja takšne rajonske skupščine. Razpravljali bodo o osnutku pravilnika za izvolitve rajonske skupščine.

Podobna seja bo v dvorani prosvetnega društva «Naš prapor» v Pevmi v ponedeljek 10. decembra ob 20. uri. Tudi tam bo razprava o tem pravilniku, izvolili bodo tudi novega predsednika.

DIJAKI TRGOVSKE SOLE «IVAN CANKAR»
vabijo danes, 7. decembra, na
DIJAŠKI PLES
ki bo od 20. ure dalje v Domu Andrej Budal v Štandrežu.

NA SREČANJU ISIG V AVDITORIJU

Danes na programu osrednje poročilo o manjšinskih vprašanjih v Evropi

Včeraj so gostje iz vse Evrope pozdravili tukajšnje predstavnike - Med današnjimi poročevalci so tudi Slovenci

Ob prisotnosti precejšnjega števila povabljenecv in sodelavcev iz raznih dežel se je sinoči v Avditoriju pričelo tridnevno srečanje o vprašanjih meja, dežel in mednarodne integracije, za katerega je dal pobudo goriški zavod za mednarodno sociologijo ISIG. Slabe vremenske razmere na letališčih v Milanu in Ronkah, kjer meglja onemogoča letalski promet, so preprečile napovedani prihod poročevalcev, ki pa bodo v Gorico prispeli danes z drugim prevoznim sredstvom. Prav tako ni mogel priti iz Rima podtajnik Giorgio Santuz, ki naj bi predstavljal viado; ta je bil v prestolnici zadržan zaradi večernjega glasovanja v parlamentu. Pozdrav borovalcem je poslal tudi predsednik ISIG profesor Siero Pagura je orisal desetletno delovanje tega inštituta, in prijavil celo vrsto raziskav, njegovi sodelavci pa so stalno prisotni na mednarodnih srečanjih in objavljajo svoje raziskave v številnih knjigah in revijah. Prvo srečanje o obmejnih vprašanjih je bilo v Gorici leta 1972, sedanje srečanje pa nudi možnost še bolj poglobljene razprave.

Spregovorila sta se Gino Oceanini v imenu deželne vlade, ki je prikazal politiko sodelovanja med sodrinskimi deželami alpskega loka in goriški prefekt dr. Antonino Barasso je govoril v imenu rimske vlade in prikazal italijanski politiko sodelovanja v evropskem in mednarodnem merilu. Sledila so za tem prva poročila. Danes se bo srečanje pričelo ob 9. uri, v dopoldanskem delu bodo govorili predvsem o regionalnem planiranju in čezmejnem sodelovanju. Med poročevalci so tudi ljubljanski univerzitetni profesor Vlado Klemenčič in goričan prof. Emidij Susič. I. Delchini bo govoril o najnovijem gospodarskem sporazumu EGS - Jugoslovija. Popoldanski srečanje se bo pričelo ob 14.30 in bodo na vrsti etnično jezikovni problemi in periferični deželah. Med napovedanimi poročevalci so prof. Bruno Demarchi, profesorica Anna Maria Boileau in prof. Emidij Susič.

so svetovalci doslej posvetili že dve seji, brez dvoma ne bodo niti danes zvečer zaključili razprave. Zupan je prejšnjemu dnevnemu redu dodal še nekaj točk. Gre v vseh primerih za potrditve sklepov, ki jih je sprejel ožji občinski odbor. Polemika bo najbrž nastala okrog potrditve sklepa o povertvi inženirju Graziatu vodstva del za četrti osek obmejnega postajališča. Opozicija bo najbrž protestirala ker se tako obsejna dela sprejemajo na sejah ožjega odbora, ne pa v občinskem svetu. Prav tako pride v razpravo točka o nadaljnjih tridesetih milijonih primanjkljaja v mestnem avtobusnem podjetju.

Naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1980

Table with 2 columns: Category and Price. Celoletna 38.000 lir, Polletna 25.000, Mesečna 5.000.

Letna naročnina na PRIMORSKI DNEVNIK v višini 38.000 lir velja samo do 30. aprila! Po tem datumu bo znašala 60.000 lir. Vsem naročnikom bomo še naprej brezplačno pošiljali revijo DAN ter jim nudili MALO OGLASE in ČESTITKE zastopni.

NAROCNINE SPREJEMAJO:
Uprava: Gorica, Ul. XXIV. maja 1
Tel. 833-82
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: tekoči račun ZTT 11/5374

V OKVIRU SHODA V TRSTU

V Tržiču manifestacija v zvezi z ladjedelnico

Od rešitve vprašanja ITC odvisen razvoj celotnega območja

Prihodnji teden, in sicer 12. decembra, bodo priredili v Trstu vsedržiavni shod o ladjedelnosti, na katerem bodo preučili vprašanje razvoja ladjedelnice in vsega, kar je povezanega z njo. Čeprav bo beseda tekla o vprašanju, ki ima vsedržiavno razsežnost, je v naših krajih še zlasti občutno. Zato ni zgolj naključje, če so ravno Trst izbrali za kraj tega shoda.

Kako hudo proizvodno in zaposlitveno krizo preživlja ladjedelnica Italcantieri v Tržiču, smo večkrat pisali. Občinska uprava v Tržiču in pokrajinska uprava izkoriščata priložnost, da udeležence tržaškega shoda opozorita na svoje specifične težave. S tem namenom bosta dan poprej, 11. decembra v Palazzetto Veneto v Tržiču priredili manifestacijo, v kateri so se pridružile tudi sosednje občinske uprave. Na tem shodu, ki bo ob 18. uri, bodo postavili skupno stališče do ladjedelnega vprašanja, še zlasti glede proizvodnje in zaposlovanja. V tem okviru bo govor tudi o alternativnem obratu, ki naj odpravi kvarne posledice, ki jih na delavce ima sedanja kriza v ITC. Na tem shodu bodo prisotni tudi izvoljeni predstavniki v deželnem svetu in parlamentu, predstavniki krajevnih ustanov, gospodarskih in družinskih sredin, strank in sindikatov.

Jutri v Štaranecu nastop zbora iz Renč

V soboto, 8. decembra, prireja občinska uprava v Štaranecu prireditev, na kateri bodo nastopili pevski zbor «Svoboda» ter gojene glasbene šole iz Renč, Sodelovali bodo tudi otroški zbor iz

Urniki trgovin danes in jutri

Ob praznikih bodo v trgovinah veljali naslednji urniki: danes popoldne bodo mesnice odprte, peki bodo danes prodajali kruh za tri dni;

Jutri, 8. decembra, bodo vse trgovine zaprte; izjema so cvetličarne, ki bodo odprte dopoldne; v nedeljo velja občinski nedeljski počitek za vse trgovine.

Delovanje CISL

Na deželni organizacijski konferenci sindikata CISL, ki je bila v nabrežinskem hotelu Europa pred nekaj dnevi, so goriški sindikalisti predlagali razdelitev pokrajine na dve področji kar se tiče sindikalnega delovanja. Njihov predlog je deželna konferenca tudi osvojila. Prav tako so goriški delegati obvestili tovaršne iz drugih pokrajin o vseh vprašanjih, ki zanimajo Goriško, ki jo tepe precej huda zaposlitvena kriza. Goriško pokrajino bodo v vsedržiavni organizacijski konferenci CISL zastopali Giovanni Padovan, Gianni Santin in Bruna Furlan Arbo.

Kitarist Porrini v avditoriju

V okviru glasbenih srečanj, ki jih prireja goriška občinska uprava, bo danes ob 20.30 v avditoriju nastopil kitarist Roberto Porrini. Porrini se je rodil v Milanu 1958. leta ter je dobilnik številnih nagrad na tekmovalnih mladinih darjenjih glasbenikov. Na italijanski RAI vodi nekatero znane glasbene oddaje, udeležuje pa se je tudi na evropskih oddajnikih. Za kitaro je prepisal številne dela, zlasti tista, ki se nanašajo na francoski impresionizem. Študira filozofijo.

Prometna nesreča

V prometni nesreči se je poškodoval 31-letni Ennio Bernardis iz Tržica, Ul. Tenesibus 4. Udaril se je v glavo ter si nalomil rebro na desni strani prsnega koša. V bolnišnici v Gorici so ga pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v desetih dneh.

PROTI STALIŠČEM PSI, KPI IN KD

Socialdemokrati hočejo čimprej novo cesto od Gorice do Vidma

Oporekajo tudi tistim, ki bi želeli preseliti prosto industrijsko področje s Tržaškega na Goriško

Novi odsek državne ceste 56 bis med Gorico in Krminom je spet v ospredju zanimanja in polemik. Znan je, da sta se občinski upravi v Krmini in Mariani odločno zoperstavili načrtu za novo cesto, ki bi sekala kmetijska področja juno od Ločnika, Moša, Morara in bi povezal novi cestni most pri Stan-drežu s sedanjo državno cesto proti Vidmu zahodno od Krmina. Stališče podobno omenjenima občinskima upravama so zavzele tudi kmetijske organizacije in v pokrajinskem merilu socialistična, komunistična in demokratska stranka. Na deželi je bil sestanek, na katerem so zastopniki prizadetih občinskih uprav povedali, da bodo z vsemi silami proti načrtu državnega podjetja za ceste ANAS.

Na istem sestanku so preučili tudi govorice o možnosti preselitve mešane proste industrijske cone s Tržaškega Krasa na Goriško. Socialdemokrati menijo, da so se Tržaščani odrekli tega vprašanja in ga skušajo sedaj naprtili Goričanom. PSDI zaradi tega nasprotuje morebitnemu lociranju proste industrijske cone na Goriškem.

NA DOBRODELNI PREDSTAVI Sandra Mondaini jutri v dvorani UGG

Italijansko subretko Sandro Mondaini ne pozna samo odrasla publika po njenih nastopih na številnih gledaliških in televizijskih predstavah. Pozna jo tudi najmlajši, saj je večkrat nastopila v otroških igrah, kjer je imela glavno vlogo z naslovom «Sbrulino».

Kronike nam povedo, da se večkrat pojavi v tem ali onem kraju na javni predstavi. Tako bo tudi v Gorici jutri, 8. decembra, ko bo imela ob 17. uri v dvorani UGG predstavo za otroke. To na pobudo zasebne radijske postaje «Gorizia». Gre za dobrodelno predstavo v počastitev mednarodnega leta otroka. Čisti izkupiček bo pridružen dal goriškemu združenju družin subnormalnih otrok. Gre torej za zelo človekoljubni namen.

Poleg Sandre Mondaini - «Sbrulino» nastopijo še njena spremljevalca Lelio and Gio, čarodaj Luis, otroška folklorna skupina «Lis Lu-signetti» iz Podurne in še drugi mladi pevci in kitaristi. Na tej predstavi bodo tudi na voljo razne igre. Vstopnina znaša 3.000 lir.

Razstave

Posoški fotografski krožek (CI FI) prireja od petka, 7. decembra dalje v svojih razstavnih prostorih v Ul. S. Chiara 15 razstavo del svojih članov. Otvoritvena svečanost bo ob 19.30. Na ogled bo več kot sto fotografij, delo 35 razstavljalcev.

V soboto, 8. decembra, ob 11. uri bodo v galeriji moderne umetnosti «Il Torchio» odprli razstavo slikarja Carmela Vranica.

Predavanja

Društvo slovenskih upornikov na Goriškem vabi vse članke in nečlane v soboto, 15. t.m., ob 16. uri v Gregorčičevo dvorano na Korzo Vardi 13, kjer bo M. ad. Černe predaval o Kitajski in predvalj kratkometražni film o tej oddaljeni deželi.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence smučarskega izleta, v nedeljo, 9. decembra, da bosta avtobusa vozila po sledečem redu: prvi avtobus bo odpeljal s Kor-na točno ob 7.30, drugi pa iz Stan-drežu ob 7.20 ter iz Sovodeni ob 7.30. Priporoča se točnost.

Razna obvestila

Združenje Gorizia nuoto sporoča, da bosta občinska bazena na Roj-čah v soboto, 8. t.m., zaprta. V nedeljo, 9. decembra, pa bosta odprta po običajnem urniku.

Kino

Gorica
VERDI 17.15-22.00 «Sindrome cine-sa». Y. Lemon in J. Fonda. Barvni film.
CORSO 17.30-22.00 «Alieni». S. Wea-ven. Barvni film.
VITTORIA 17.00-22.00 «Justine». Preveden mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30-22.00 «Ratata-plans».
PRINCIPE 17.30-22.00 «The champ - il campione».

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica) 18.00-20.00 «Erotične pustolovščine Casanove». Italijanski film.
SVOBODA (Sempeter) 18.00-20.00 «Čvara». Jugoslovanski film.
DESKLE 19.30 «Safari rally». Ame-riški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes vedan dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna S. Giusto, Korzo Italija 1. tel. 83-538.

Pomislite na knjigo tudi ob Miklavžu

Na Tržaškem lahko kupite slovensko knjigo v sledečih knjigarnah in prodajalnah:

- TRŽAŠKA KNJIGARNA, Ul. sv. Frančiška 20
ADA SEDMAK, Prosek 151
KNJIGARNA «IL CARSO», Sesljan
ter na razstavah pri naslednjih društvih:
PD TABOR, Opčine
PD KRASKI DOM, Repen
PD RDEČA ZVEZDA, Solež
PD LONJER - KATINARA, Lonjer
PD ROVTE - KOLONKOVEC, Ul. M. Sernio 29

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 7. decembra
URBAN
Sveče vzide ob 7.31 in zatone ob 18.21 - Dolžina dneva 8.50 - Lu-za vzide ob 20.10 in zatone ob 10.18

Jutri, SOBOTA, 8. decembra
BREMZ. S'OC. D. M.
Vreme včeraj: najvišja temperatura 12 stopinj, najnižja 7,7, ob 18. uri 10,5 stopinj, zračni tlak 1025 mb, vlažnost, brezvetrie, vlaga 91-odstotno, nebo preoblačno, morje mirno, temperatura morja 12,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Massimo Sossi, Costina Pinna, Katuscia Iacoviel, Nazareno Udani, Tatiana Antonio, David Slama, Nicoletta Lon-

UMRLI SO: 78-letna Anna Ma-rija Budica vd. Di Carluccio, 74-let-ni Luigi Florenin vd. Strieca, 60-letni Fulvio Negri, 62-letna Paola Polonio por. Fait, 63-letni Gio-anni Fabretto, 63-letna Maria Ap-ponio por. Tomasi, 76-letni Ubaldo Roman, 71-letna Giulia Umek vd.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228124; Bazovica: tel. 228165; Opčine: tel. 211601.
Prosek: tel. 225-141; Božje polje: Zgonik: tel. 225-506; Nabrežina: tel. 200121; Sesljan: tel. 209197; Zavlj: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

54 trgovin združenja CORSO AMICO v GORICI vam v decembru nudi možnost zmagati na loteriji dva avtomobila. Pri vsakem nakupu v vrednosti 5.000 lir vam v teh trgovinah izročijo listek za loterijo.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga ROSA GERGOLET. Pogreb bo danes ob 12.30 iz mrliške veže videmske bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Dobrodo. Žaljujoci: svakinja, nečaki in vnuki. Dobrodo, 7. decembra 1979

SPREHOD SKOZI TRŽAŠKI MUZEJSKI ZBIRKI

Muzika je stara kot človek

Razstava glasbenih instrumentov v muzeju gledališča Verdi in dokumentov o glasbenem življenju Trsta v Ulici Imbriani Kotiček tudi za slovensko glasbeno zgodovino in sedanost

Ob zadnjem srečanju Alpe - Adria iz Koroske, Slovenije, Furlanije in Julijske krajine, je poleg nekaj odličnih koncertov bila v Trstu odprta 4. oktobra razstava glasbenih instrumentov v Gledališkem muzeju v gledališču Verdi in razstava o glasbenem življenju na Tržaškem v muzeju Storia della Patria v Ulici Imbriani.

Kolikar nam je znana in dostopna tržaška zgodovina skozi vso dolgo dobo v preteklosti, vemo, da so tržaški ljudje močno ljubili petje in glasbo. Posebno vestno in natančno so gojili cerkveno glasbo iz otroštvom in odrasli mi zbori. Iz tihih cerkvenih poslopj se je glasba razlila tudi na ceste in trge, v prostore, kjer so se ljudje zbirali zaradi poklica in razvedrila, v krčme, na izlete in ob različnih družinskih praznikih v domove preprostih ljudi, kakor tudi v palače petičnikov in patricijskih družin.

Odkar obstajamo Slovenci, je znano, da smo bili vedno navdušeni pevti in muzikanti. Od nekaj je za ta duhovna dobrina - glasba - netila nacionalno zavest in vero v sebe. Ta kulturna dejavnost se je posebej odražala v organiziranem cerkvenem petju, pozneje se prav posebej v čitalniški dobi se je razširila v posvetno dejavnost z ustanovitvijo pevskih zborov od izrednih kvalitet. Od cerkvenih orgel in harmonikarjev se je rojevala godbe na pihala in pozneje še odlični tamburaški zbori.

Naša pesem in godba sta odmevali od Trsta pa od vasi do vasi po vsej Primorski. Niti fašizem z največjim nasiljem ni mogel do kraja zatreti.

Leta 1894 se je rodila v Firencah, kjer je bil tokrat velik kulturni center, prva opera «Dafne». Avtorja sta bila Ottavio Rinuccini, dramski pisec, in Jacopo Peri, skladatelj. Takratni kulturni dejavniki so želeli, da s tem vokalno - instrumentalnim odskim delom poslušalci in gledalci čim bolj približajo duševno stanje dogodka na odru, kjer se je združila komponenta igranja, baleta in scenografije s petjem in glasbo. Vpliv na to novo vrsto gledališke dejavnosti je imela gotovo commedia dell'arte. Vključ mnogim nam spominjamo se je opera hitro razširila po Italiji. Najprej v Benetkah in Neapelju. Opera se je v različnih krajih različno razvijala. Tako sta nastali tragična opera in komična opera (buffa).

Italijanska opera je gostovala po vsej Evropi. Stalen gost je bila tudi v Ljubljani in se seveda v Trstu. V Trstu so nastopali v teatru San Pietro, ki je stal ob robu današnjega Trga Unità. To poslopje je postalo premahjno in so leta 1801 zgradili gledališče Verdi. Ker je tudi to postalo premahjno, so leta 1826 dozdali gledališče Mauroner, ki je 50 let pozneje zgorelo in so ga tri leta nato obnovili pod imenom Fenice (ptič Feniks). Leta 1856 so dogradili krasko gledališče Armonia in pred nekoli 100 leti gledališče Politeama Rossetti, ki je slovelo kot sedmo največje gledališče na svetu in je sprejelo do 4.000 obiskovalcev. Rossetti je arhitektonsko zgradil, ker so ga zgradili posvečeno v hrib, najbrž zato, ker so dobili zemljiške zastonj. Gledališče Fenice in Rossetti so uporabljali za najrazličnejše prireditve, tudi cirkuške, kjer so nastopali v sredini dvorane tudi s sloni in konji itd. Posebnost Rossettija je bila, da so pisto lahko spremenili v velik bazen, na katerem so prirejali vodne predstave.

Slovenci smo dobili svoje, ki so gradili 1904 z veliko dvorano z balkonom in moderno urejenim odrom. Pred tem so Slovenci nastopali v gledališčih Fenice in Armonia ter v mali dvorani Rossettija. Prvo predstavo v gledališki stavbi so imeli leta 1880 v teatru Fenice. Novoustanovljeno Dramatično društvo je imelo svojo otvoritveno predstavo s petjem in godbo «Čevljar barons 1902 v teatru Armonia.

Vsa ta gledališča so bila vedno razprodana, tudi glasbena, kar je dokaz, da je bil tržaški človek velik ljubitelj glasbenega življenja. V Trstu so se ustanovljale privatne glasbene šole, delovale so šole raznih društev in konservatorjev. Slovenci smo imeli svoje glasbene šole pod okriljem glasbenih društev. Leta 1909 smo si ustvarili Glasbeno društvo in ga imenovali «Glasbena matica v Trstu». Ta šola si je pridobila velik ugled s poučevanjem solopetja, violine, klavirja in drugih orkestralnih instrumentov ter teorije. Leta 1912 je od ministrstva dobilo pravico javnega poučevanja z državnim podporo.

Med tržaškimi slovenskimi glasbeniki je veliko slavnih imen, ki so se udeleževali kot komponisti, vzgojitelji, pevovodje, dirigenti in pevci. Po tem kratkem orisu, ki smo si ga priklicali v spomin, pogledimo zdaj še v razstavne prostore.

V poslopju Verdi ima svoj sedež gledališki muzej v Trstu, kjer imajo svojo administracijo z veliko kartoteko, študijsko teatralno in glasbeno biblioteko in shrambe konserviranih gledaliških dokumentov. Razstavni prostori obsegajo dve manjši in dve večji sobani s hodnikom. Razstave so občasne po potrebi. Navado imajo, da v eni sobi razstavijo razne zanimivosti o operi, ki je trenutno na repertoarju. V drugi sobi imajo razstavo o teatrski preteklosti v Trstu (plakati, literatura, slike itd.). Dva velika prostora so uporabili trenutno za razstavo evropskih in izvenevropskih glasbil in kar je z muziko v zvezi.

Muzej hrani množico najrazličnejših godal iz vsega sveta, katere so darovali in zapuščali tržaški ljubitelji in zbiratelji godal. Spomniti se moramo, da je bil Trst velika avstrijska luka, ki je bila povezana z vsem svetom.

Najzanimivejši del iz svoje dragocene zbirke so pokazali na razstavi. Zastopane so evropske, afriške in azijske dežele. Kljub malim prostorom razstava ni nakopičena in ima vsak razstavljen predmet svoj odmerjen prostor, ki je lepo videti, od najmanjših do največjih instrumentov. Ogledamo si lahko kastanjete, glasbila s kovinskimi ploščami, membrane, instrumente z napečno kožo, lesena glasbila, violine, posebno je žepna violina in tako imenovana nema violina, violinčelo, viola, raznovrstne mandoline, kitara, balkanske gusle, harfa, spinet, cembala in klavirji, dolga vrsta pihal od fagota, klarineta, oboe, flavte, trombe do najmanjše piščali, kitajski in japonski, afriški in drugi orientalski instrumenti, ki se zde čudni, nam neznani, prvič videni in dragoceni.

Vsi ti instrumenti imajo nekaj karakterističnega in jih samo strokovnjak razlikuje od navadnih godal.

Bogata je razstava cerkvenih not velikega formata z barvnimi miniaturnimi ročno naslikanimi na pergamentu iz 15. stol. Razstavljene so tudi umetniške oljnathe slike z glasbeno tematiko in terakote, ki so okrašene z motivi iz glasbe.

Muzeologi so razstavo uredili iz ljubeznijo do vsakega posameznega instrumenta z estetskim okusom.

Razstavo zapuščas s hvaležnim zadovoljstvom.

Druga razstava je v Ulici Imbriani, ki je združena z razstavo v Verdiju. Urejena je v prvem nadstropju v velikem meščanskem stanovanju, ki ga je občini zapustil bogati grški trgovec z zbirko umetniških slik in kiparske umetnosti. Stiri ali pet velikih sob so preuredili v glasbeno razstavo. Razstava je obširna. Pozna pa se ji, da so razstavljavci imeli stisko s časom.

Razstavljene so najrazličnejši dokumenti, ki se nanašajo na tržaško muzikalijo: plakati, letaki, knjige, diplome in fotografije, bakrotiski in druge slike, ki poudarjajo glasbene dogodke iz koncertnih in gledaliških dvoran. Tu najdemo spomine, ki segajo več stoletij nazaj in vse do današnjih dni. Pritegnejo knjige - rökopisi iz 14. in 16. stol. z bogato okrašenimi notami in miniaturnami. Pravi tako muzikalni pergamenti od 13. do 15. stol. Pozornost je posvečena Capeli Civici Scuola di canto di San Giusto, dalje Scuola di musica Gustava Wieselerberga, privatnim šolam, državnim šolam, konservatoriju Giuseppe Verdi in konservatoriju Riuniti Tartini. Pokazane so šolske produkcije in koncerti s slavniimi pevci in muziki, ki so se v prejšnjih časih po večini vršili v dvorani Massima umetniškega krožka v Ulici Coronie.

V kotu ene sobane je skromna razstava Slovenske glasbene matice v Trstu iz dobe po drugi svetovni vojni. Razstavljene so fotografije nekaterih naših slovenskih opernih komponistov in komponistov pevkega in orkestralnega področja, dirigenti, profesorjev, učiteljev in vzgojiteljev glasbe, ki imajo velike zasluge: Anton Hajdrih (1842 - 1874), avtor močene pesni Morje Adrijsko, Vinko Vodopivec (1878 - 1952), Fran Venturini (1882 - 1932), Marij Kogoj (1895 - 1956), avtor moderne opere Črne maske, Mirko Polič (1882 - 1951), agilen član Dramatičnega društva v Trstu, Vasilij Mirk (1884 - 1982), Ubaldo Vrabec (goljati portret Jožeta Cesarja) in Oskar Kjuder. Razstavljen je tudi seznam trenutnih vzgojiteljev GM ter nekaj fotografij iz delovna GM.

Osulpijemo in hvalevredno je pri tej skromni slovenski razstavi, da so podnapisali tudi v slovenskem jeziku z daljšo kroniko.

Na razstavi v muzeju Patria ima vsak oddelek razstavljenih predmetov svoj naslov v italijanski, nemščini in slovensčini.

Zal pa so slovenski naslovi nekajkrat napisani v nepravilni slovensčini.

Obžalujemo, da je na tej razstavi odpadla vsa dokumentacija slovenskega glasbenega življenja iz pred druge in prve svetovne vojne tja do časa, ko je zadialo prvo strokovno muzikalno življenje med tržaškimi Slovenci. Bera je bila v teh dolgih letih zelo velika, saj je samo Slovensko gledališče v Trstu uprizorilo 18 velikih oper, in 6 velikih oper, kakor Zajčev «Nikola Šubić Zrinski», Stetanovo «Prodanca nevesto» in Puccinijev «Madame

Butterfly», ki pa jo je založništvo Ricordi v Milanu, lastnik opere, poznopolodne 5. 10. 1913 prepovedalo, ker da je Trst italijansko mesto in se zaradi tega italijanska opera na italijanskih tleh ne sme peti v slovenskem jeziku. Predstave so bile na visoki umetniški ravni z odličnimi pevci in dirigenti. Iz šole Glasbene matice in iz italijanskih šol ter konservatorijev je izšlo mnogo odličnih slovenskih pevcev in muzikov.

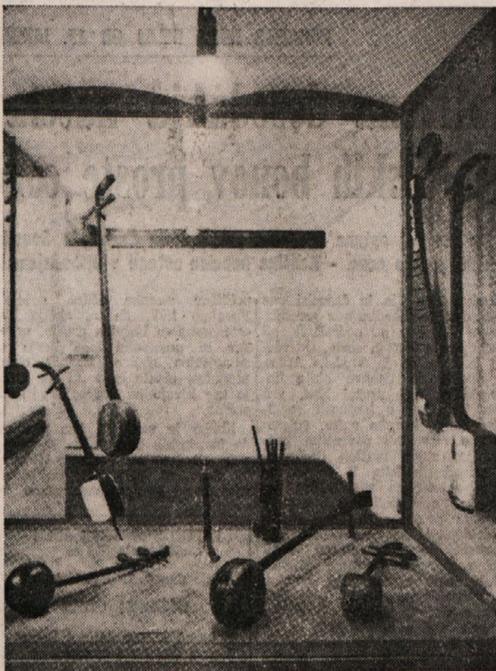
Dokumentacija je v arhivih Glasbene matice v Trstu, v arhivu Slovenskega gledališča v Trstu in v gledališkem muzeju v Ljubljani.

V zadnjem času se je arhiv SSG povezal v sodelovanje z muzejem Verdi in mu tudi odstopil nekaj svoje dokumentacije.

Glasbena matica ima obljubo, da bodo ob kakšni priložnosti priredili posebno razstavo o slovenskem glasbenem življenju v Trstu.

Gledališki muzej v Trstu, ki ga je ustanovil Carlo Schmidel, je za razstavo instrumentov izdalo ličen in strokovno napisan katalog na 20 straneh.

RADO NAKRST

Vitrina s starimi glasbili z Daljnega vzhoda v muzejski zbirki gledališča Verdi v Trstu

STARI, A NIKOLI POZABLJENI SPOMINI

V peklu buchenwaldskega taborišča

Razgovor s Sergijem Žerjalom iz Zabrežca o njegovi kalvariji v taborišču, v tovarni, lakoti in mukah, bombardiranjih in prihodu sovjetskih vojakov

Interniranci (med njimi tudi Sergij Žerjal) pred halo tovarne železniških zavor pri Buchenwaldu

Petindeset let po osvoboditvi med nami še veliko rojakov, ki so preživljali strahote koncentracijskih taborišč. Mnogi se neradi spominjajo tistega časa in zato neradi ubajajo spomine. Nekateri pa se trudijo, da bi s svojo pripovedjo zatrli v sočloveku vsak nagib po krutosti, da bi do podobnih, človeka ne vrednih tragedij, ne prišlo nikoli več.

S Sergijem Žerjalom iz Zabrežca 55 sva sedela pri kozarcu domače črnine. Zunaj je bil že mrak in burja je opelatala okrog vogalov hiše, tako da je bilo njegovo pripovedovanje še bolj pretresljivo. «Otrokom nisem maral o tem nikoli govoriti, ker jih nisem maral strašiti, pa tudi ker mi najbrž ne bi verjeli. Moje dogodiščine iz lagerja so kot zgodbe o kakšnega drugega sveta. In pomislil, da jih je mnogo, ki so trpeli še veliko bolj kot jaz.»

«Najprej mi povejte nekaj osebni podetkov in opišite svoj odhod v vojsko!»

«Rodil sem se v Dolini (v Malnih) 4. januarja 1924. V vojsko pa so me poklicali 1. maja 1943. Ni mi treba posebej poudarjati, da ni me takoj «spiral» v posebni bataljon. Iz Benetk sem šel na fronto v Grčijo, v Navarino. Razpad Italije sem dočkal na straži. Slišal sem, kako so po radiu povedali, da je fašistična Italija razpuščena. Bil sem namreč radiotelegrafist. V prvem trenutku s tovaršiški mislo vedela, kaj bi. Kmalu pa smo se znašli in se z nekaterimi tovaršiški izstre in naše dežele zmenili, da pobežemo k zaveznikom. Pa nam ni uspelo. Potem —

«Kako, da vam ni uspelo?»

«Bili smo zabarikadirani v nekem gradu, iz katerega je peljala jama kot skrivni prehod. Na koncu prehoda so nas čakali Nemci in ko so nas zagledali, so začeli kositi z brozostrelkami. Potem so zasledil grad in po nekaj dneh zasliševanja so nas stlačili v vagono za prevoz premoaga ter nas peljali v Lienz. V Lienzu so nas prestrelili v živinske vagonne in nam govorili, da nas peljejo v Trs; preko Švice, češ da so druge poti razdejane od bomb. V resnici pa so nas po osmih dneh mučenja iztovorili v Buchenwaldu.

V lager smo prispeli lačni, željni, premrzani in umazani. Prav takšne so nas postavili v vrsto in nas prisilili, da hodimo. Bili smo tako onemogli, da se je marsikdo zrušil na tla in ni mogel več vstati. Kdorki ni mogel hoditi, jih je dobil s puškinih kapitolov po glavi.»

«Kakšna je bila prva noč v taborišču?»

«O! mati moja! Nagnali so nas brez večerje spat. Po osmih dneh stradanja so nas kakih dvesto stlačili v nek šotor, kamor sta videla slana in mraz. Naslednje jutro smo se morali spet postaviti v vrsto in čakati, čakati, brez hrane ur.»

«Ne vem, kako smo preživeli prvo bombardiranje. V zemljo smo imeli ki pol petri; po nekakšnem zajtrku so nas postavili v vrsto in smo morali marširati kilometer daleč v tovarno Knorr - Brenne. Tam smo izdelovali zavore za železnice. Jaz sem delal na montaži. V tovarni sem spoznal rusko družino ki me je zelo vzbujala, ker sem se imenoval Sergej; kot njihov padli sin. Delali smo do šestih zvečer. Nato so nas spet pospremlili v taborišče, kjer smo dobivali umazano vodo z listjem od pese. Tu pa tam je plaval tudi kak korenček; krompirja sploh nismo vohali. Meso smo si sanjali ponoci. Prej ko meso pa so prišle nad nas zavezniške bombe. Bilo je enkrat sredi zime. Ravno smo se odpravljali počivat, ko smo zaslišali rohnenje bembnikov. Kmalu so začele deževati na nas bombe težke okrog 10 ton vsaka. Valovi so prihajali izmenično vsakih osem ur. Vsako bombardiranje je trajalo dve uri.»

«Ne vem, kako smo preživeli prvo bombardiranje. V zemljo smo imeli ki pol petri; po nekakšnem zajtrku so nas postavili v vrsto in smo morali marširati kilometer daleč v tovarno Knorr - Brenne. Tam smo izdelovali zavore za železnice. Jaz sem delal na montaži. V tovarni sem spoznal rusko družino ki me je zelo vzbujala, ker sem se imenoval Sergej; kot njihov padli sin. Delali smo do šestih zvečer. Nato so nas spet pospremlili v taborišče, kjer smo dobivali umazano vodo z listjem od pese. Tu pa tam je plaval tudi kak korenček; krompirja sploh nismo vohali. Meso smo si sanjali ponoci. Prej ko meso pa so prišle nad nas zavezniške bombe. Bilo je enkrat sredi zime. Ravno smo se odpravljali počivat, ko smo zaslišali rohnenje bembnikov. Kmalu so začele deževati na nas bombe težke okrog 10 ton vsaka. Valovi so prihajali izmenično vsakih osem ur. Vsako bombardiranje je trajalo dve uri.»

«Ne vem, kako smo preživeli prvo bombardiranje. V zemljo smo imeli ki pol petri; po nekakšnem zajtrku so nas postavili v vrsto in smo morali marširati kilometer daleč v tovarno Knorr - Brenne. Tam smo izdelovali zavore za železnice. Jaz sem delal na montaži. V tovarni sem spoznal rusko družino ki me je zelo vzbujala, ker sem se imenoval Sergej; kot njihov padli sin. Delali smo do šestih zvečer. Nato so nas spet pospremlili v taborišče, kjer smo dobivali umazano vodo z listjem od pese. Tu pa tam je plaval tudi kak korenček; krompirja sploh nismo vohali. Meso smo si sanjali ponoci. Prej ko meso pa so prišle nad nas zavezniške bombe. Bilo je enkrat sredi zime. Ravno smo se odpravljali počivat, ko smo zaslišali rohnenje bembnikov. Kmalu so začele deževati na nas bombe težke okrog 10 ton vsaka. Valovi so prihajali izmenično vsakih osem ur. Vsako bombardiranje je trajalo dve uri.»

«Nad nas so prihajali valovi tudi po petsto letal.»

«Ali so vam kdaj bombardirali taborišče?»

«Jeseni leta 1944. Bilo je ob desetih zjutraj. Jaz sem bil ravno na dvorišču, ko je zatulil alarm.

OB 35-LETNICI GEODETSKE SLUŽBE V SR SLOVENIJI

Zanimiv zgodovinski pregled zemljemerstva na Slovenskem

Delo se nanaša na «osrednjo Slovenijo» in zato zapadni deli slovenskega etničnega ozemlja v njem niso zajeti

Le redkokatera slovenska javna ustanova ali pa služba tako ustrezno počasti obletnico svoje ustanovitve, kot je to storil Geodetski zavod Slovenije ob 35-letnici geodetske službe v SRS. Poletni leta 1979 je omenjeni zavod izdal začetno — 300 strani obsegajočo — knjigo Branka Korosca «Naš prostor v času in projekciji», s podnaslovom «Oris razvoja zemljemerstva, kartografije in prostorskega urejanja na osrednjem Slovenskem». Knjiga je izredno lepo opremljena, bogato ilustrirani in resnično lep izdelek, ki je lahko avtorju in založniku v ponos. Besedilo knjige je porazdeljeno na 11 poglavij, uvodna beseda pa je poleg avtorja (iz njegovega uvoda razberemo, da je knjiga bila napisana že l. 1975) in založnika napisal še akademik prof. S. Ilešič, čigar uvod ni le zgolj priložitnostni poklon piščevemu delu, marveč že kar prava ocena.

Pisec knjige Branko Korosec se je lotil hvaležne, a vendar pri nas doslej precej zanemarjene teme — zgodovine kartografije in zemljemerstva. Svoji izvajani ni mogel začeti, ne da bi se zaustavil pri podatkih iz svetovne zgodovine, zlasti pri začetkih zemljemerstva, ki nam jih danes izpričujejo predvsem arheološki podatki. Razmere na Slovenskem pričena obravnavati z rimskim obdobjem, iz tega časa je ohranjena znana Tabula Peutingeriana, ki prikazuje tudi dele današnje Slovenije. Avtor se je v tretjem poglavju posvetil predvsem podobi kartografije v srednjem veku tja do 16. stoletja. A tu smo že na pragu časa, ki nam je dalo pomembne kartografe tudi na Slo-

venskem. Pisec omenja zasluge vipavskega rojaka S. Herbersteina, potem Klobočariča, Pieronija ohranil nam je zanimive vedute Devina, Gorice, Tolmna itd.), se zaustavi pri Valvasorju in Vischeju. Peto poglavje je namenjeno času, pred terezijanskimi reformami, skratka obdobju, ki napoveduje nove čase zemljemerstva. Dva sta važna kartografa tega obdobja, F. A. Steinberg in J. D. Florjancič. Doba Marije Terezije in njenega sina Jožefa II. je izjemno važna za zemljemerstvo, saj so gospodarske reforme tega časa predvsem s kartografskega vidika prave na zemljemerskem delu (uvajanje katastra), tudi razvoj industrije, prometa in drugih gospodarskih panog je tesno povezan s kartografijo in geodetskimi meritivami. V ta čas tudi delo goriskega kartografa Capellarisa, ki ga pa avtor ne omenja. Važen je za razvoj zemljemerstva tudi

čas Ilirskih provinc in uvajanja franciscejskega katastra. Prihajamo do časa, ko se tudi tehnično geodezija izredno izpopolni, ko postane sestavni del življenja ter je njena navzočnost potrebna tudi, ko se načrtujejo veliki gospodarski projekti ali pa ko se izvajajo regulacijski načrti mest. Avtor končuje svojo pripoved z letom 1941.

Knjiga je delo posebne vrste, saj nam poleg izrazito kulturno-zgodovinskih podatkov daje le pregled razvoja zemljemerskih priprav kar seveda sodi v zgodovino tehničnih znanosti. Korosec se je

Zemljevid GorisKO - Gradišćanske R. Coroninija iz leta 1756

venskem. Pisec omenja zasluge vipavskega rojaka S. Herbersteina, potem Klobočariča, Pieronija ohranil nam je zanimive vedute Devina, Gorice, Tolmna itd.), se zaustavi pri Valvasorju in Vischeju. Peto poglavje je namenjeno času, pred terezijanskimi reformami, skratka obdobju, ki napoveduje nove čase zemljemerstva. Dva sta važna kartografa tega obdobja, F. A. Steinberg in J. D. Florjancič. Doba Marije Terezije in njenega sina Jožefa II. je izjemno važna za zemljemerstvo, saj so gospodarske reforme tega časa predvsem s kartografskega vidika prave na zemljemerskem delu (uvajanje katastra), tudi razvoj industrije, prometa in drugih gospodarskih panog je tesno povezan s kartografijo in geodetskimi meritivami. V ta čas tudi delo goriskega kartografa Capellarisa, ki ga pa avtor ne omenja. Važen je za razvoj zemljemerstva tudi

v naslovu knjige sicer zavaroval pred očitki, da je nekatere slovenske predele nekoliko zanemaril, saj je poudaril, da je oris posevečen razmeram «na osrednjem Slovenskem». Gotovo bi se dalo tudi o Primorski mnogo več napisati, saj nam je znano, da imajo arhivi v Trstu, Gorici, Vidmu in Benetkah veliko neobjavljenega gradiva in se nanaša tudi na nepadne predele slovenskega etničnega ozemlja. Tematika je gotovo izredno obširna in verjetno je bo avtor posvetil še svoje raziskovalne sile. Da bi bilo v nekem obdobju pregledu kartografije pri Slovencih obsežno vse slovensko narodnostno ozemlje je gotovo želja vseh, ki Korosčevu pionirsko delo berejo in se jim prav zaradi izvirnosti omenjeni nedostatek (ki se ga seveda avtor zaveda) ne zdi pretrajano poudarjanja vredne.

B. MARUSIC

ATILIJ KRALJ V GALERIJ «TEATRO ROMANO»

Tempere s kraško in breško motiviko

Arhitektonske in krajnarske zanimivosti, ki jih načena relativno materialno bogastvo

Atilij Kralj, ki se preizkuša tudi v vezani besedi, se je bolj pozno pojavil v tržaški slovenski likovni stvarnosti, saj se z njim kot likovnikom srečujemo šele zadnja leta. In če se je začel predstavljati javnosti bolj tipaje ali če hočemo ne kako po prstih, je v zadnjih letih pokazal in dokazal svojo ustvarjalno moč, ki bi jo vsakič lahko označili že kot slo. V mislih imamo na-

mreč njegovo obsežno razstavo v Prosvetnem domu na Opčinah v prireditvi openskega prosvetnega društva «Labor», njegovo publikacijo «Temperi in ilustraciji ter njegovi deli razstavi v galeriji «Teatro Romano» v Ul. Donata kamor se je po letu preseljena sedaj vrnil s svojo najnovejšo besero.

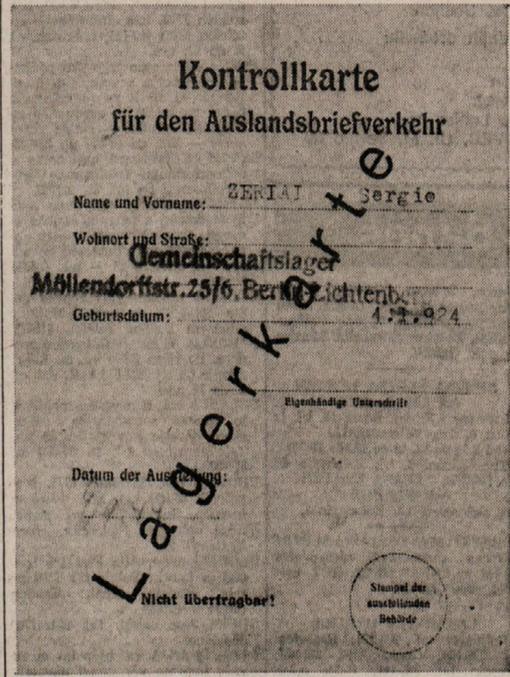
Če smo o njegovi zadnji razstavi v tej sredini galeriji zapisali, da je Atilij Kralj prinesel iz Grčije in z grških orokov kopico lepih vtisov, tokrat z veliko večjim zadržanostjo ugotavljamo, da se je Kralj ustvaril doma, v sami mestni okolici, vendar s posebnim namenom. Naša kraška in breška naselja se spreminjajo, modernizirajo se in postajajo bolj bogata. Hkrati pa izgubljajo svoje značilnosti, svoje posebnosti, saj prav pogosto nalotimo na razne obnove ali «prenovitve», ki staro izvirnost popočijo in skavrijo. In to v brk raznim predpisom o nemanjavanju ambienta.

Sedanja Kraljeva razstava v galeriji «Teatro Romano» je prav glede tega zanimiva. Kralj je namreč s svojo skicirko stopil v Nabresno, v Repen in Repič, pa na Prosestiv v Trebče, nato se je spustil v Breg v Ricmanje ter v Mackolj, pa še kam drugam. In postojal je posnel kak zanimivo in arhitektonsko značilen objekt, mimo katerega smo šli morala že nestrastno, da je nismo niti opazili. Ko si Kraljeve tempere s kraško in breško motiviko sedaj v gledujemo na razstavi, se nam opazljivo misel, da skuša mojster opozoriti našo javnost na to, da naše kulturno bogastvo, ki je v nevarnosti, da ga sedanje relativno materialno bogastvo skvari, izmalči, uniči.

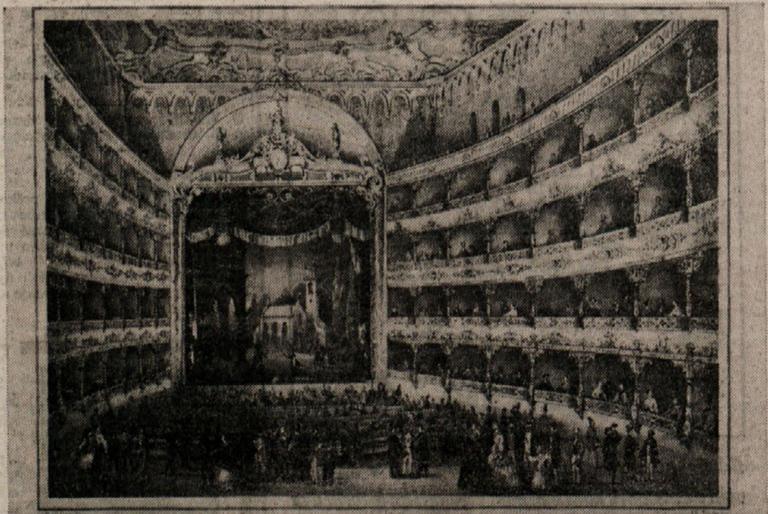
Poleg teh «že živih» objektov pa naših kraških in breških vaseh je Kralj razstavil še nekaj kraških motivov brez naselij, torej preprostih krajin, ki jih je posnel v črno belini ali v barvah, vedno v temperi, ki pa se vsakič močno približuje skvarelu, posebno kadar Kralj upodablja vedno jasno nebo.

Gre torej za razstavo, ki je vredna pozornosti, ki zasluži, da si jo ogledamo.

F. UDOVIČ

Kontrolna knjižica internirance Sergija Žerjala za delo v tovarni zavoz pri Buchenwaldu

TEATRO L'ARMONIA IN TRIESTE.

Gledališče «Armonia», sgrajeno leta 1856 in porušeno leta 1912. V njem je imelo slovensko Dramatično društvo svojo otvoritveno predstavo igre s petjem in godbo «Čevljar barons» leta 1902

OB POBRATENJU MED OBČINAMI DOLINA, KOPER IN MILJE

Utrjevanje prijateljstva in sodelovanja ob meji

Edvin Švab: Obveza za mir enakopravnost, omikano sožitje

Občina Dolina je že pobratena z občino Kočevje in se pripravljata za pobratenje z občino Marzabotto...

Demokracijo in antifašistično ljudstvo tu ob naši meji, na tej novi strani, Slovenci in Italijani so...

Mario Abram: Sosedje smo za medsebojno komuniciranje in izmenjavanje kar imamo dobrega

Odlučili smo se za sporazum o prijateljstvu in sodelovanju med tremi občinami iz enostavne potrebe...

Občine nastopamo bolj kot izraz te potrebe prebivalcev, ki jih država meja ne loči, ker je tu odprta meja...

Zato so ti neposredni stiki prebivalcev prispevali k utrjevanju dobrih sosedskih odnosov tudi med našimi državama in praktično uveljavitev načela aktivne koeksistence...

Sporazum nam odpira velike možnosti, da se še bolj spoznamo in gledamo dolgoročno naprej. Zato je to naše dejanje v prvi vrsti posebej pomembno mladim...

Willer Bordon: Prizadevanje za globalno zaščito Slovencev

Mednarodno dopajanje zadnjih časov vzbuja tudi v najbolj neobčutljivih in raztresenih ljudeh mučen vtis nevarnosti novih planetarnih tragedij...

To so, poleg naše vsakodnevne angažiranosti, naših pobud in boja za vsestranski razvoj vseh narodnih manjšin in za družbeni ter gospodarski napredek naše pokrajine...

Sporazum o prijateljstvu pa ni le potrditev sedanjih odnosov, pač pa omogoča nove pobude in se usklajuje z našim pojmovanjem demokratičnih upraviteljev...

To sodi tudi v okvir teh pobud, ki niso protokolarne in formalistične, pač pa so stvarna, bistvena in dinamična sestavina tistih idealov socialne pravičnosti...

Dolina: prizadevanje občinske uprave da pravilno tolmači hotenja občanov

Občina Dolina je najvzhodnejša občina v Italiji in leži med občinama Trst, Milje in državno mejo s SFRJ...

Pobratstvo je bilo od vselej v ogroženi večini antifašistično, kar je večkrat dokazalo, posebno s podlani delom že v prvem obdobju fašistične oblasti...

Sporazum o prijateljstvu

Izhajajoč iz dejstva, da med prebivalci sosednjih občin Dolina, Koper in Milje obstajajo, ne glede na državno mejo, neštete prijateljske, sorodstvene in delovne vezi...

Glede na to, da imajo te tri občine mnogo skupnih interesov in je zato njihovo sodelovanje pogoj za bolj nadaljnji razvoj.

Izhajajoč iz potrebe, da se proučijo možnosti za gospodarsko sodelovanje.

Poudarjajoč skupno skrb za varstvo okolja in urejanje pokrajine, skupne interese za sodelovanje na področju kulture, športa, rekreacije ter za druge oblike srečanj občanov...

Izražajoč težnje občanov po pristnih prijateljskih odnosih, ob popolnem spoštovanju ureditve obeh držav in posebnosti vsake občine, Občinski svet Dolina, Skupščina občine Koper in Občinski svet Milje sklenejo:

SPORAZUM O PRIJATELJSTVU IN SODELOVANJU MED OBČINAMI DOLINA, KOPER IN MILJE

I.

Občina Dolina, Koper in Milje potrjujejo pripravljenost, da bodo pri nadaljnjem medsebojnem sodelovanju: podpirale vse aktivnosti, ki so namenjene za izboljšanje dobrih sosedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo...

Občina Dolina, Koper in Milje se spozumejo, da bodo vsako leto organizirale Praznik prijateljstva, ki ga spremljala vrsta kulturnih prireditev. Prireditev bo organizirana vsako leto izmenično v izmed občin.

II.

Občine se spozumejo, da bodo vsako leto spričo dolgaletne letne programe sodelovanja. Občine bodo vključevale v letne programe prireditev tudi druge oblike sodelovanja, kot na pr. razstave, okroglice, športne tekmovanja, seime, turistične in gospodarske prireditve ipd.

III.

Občine se spozumejo, da bodo vsako leto spričo dolgaletne letne programe sodelovanja. Občine bodo vključevale v letne programe prireditev tudi druge oblike sodelovanja, kot na pr. razstave, okroglice, športne tekmovanja, seime, turistične in gospodarske prireditve ipd.

IV.

Sporazum je sestavljen v slovenskem in italijanskem jeziku. Obe besedili sta avtentični.

V.

Ta sporazum začne veljati z dnem podpisa.

Koper: povojna pretežno kmečka občina je postala pomembno gospodarsko središče

Občina Koper je najsevernejša jugoslovanska občina ob Jadranu. Meri 273 kv. km in zavzema 17,6 km morskobale. Na severu meji z občinama Milje in Dolina...

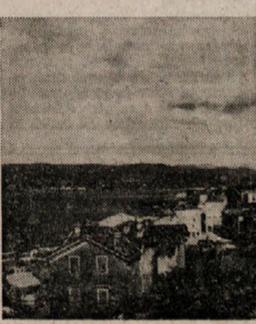
ni značaj območja ustvarja pogoje za turizem. Turistična dejavnost, ki zajema 15 počitniških domov in hotele (Adria Ankaran, Triglav Koper in Zuzerna) moti Ržana, dva avtokampa in nad 500 zasebnih turističnih sob...

Miljska Bistrica, Postojna in Sežana in katere prva faza bo dokončana v letu 1980. V Valdoltri se še ortopedska bolnica za širše območje in na Debelnem rtu še Mladinsko zdravilišče in okrevnišče Rdečega križa Slovenije...

Mesto Koper in njegova okolica se tudi urbanistično zelo naglo razvijata. Stari del mesta se postopoma obnavlja, nova naseljena območja pa nastajajo na njegovem obrobju. Samo v zadnjih 10 letih je bilo zgrajenih nad 5.000 stanovanj.

Milje: velika skrb za izobraževanje

Miljska občina zaobjema površino 13,44 km in je najbolj vzhodna italijanska občina. Meji s tržaško, dolinsko in koprsko občino.

Miljska občina ima 14.037 prebivalcev, polovica katerih živi v Miljah, ostali pa v naseljih San Rocco, Zindis, Lazaret, Campore, Grisa, Korošci, Farnel, Zavlje, Stramar, Vignano in Rabujez (Aquilina). Prebivalci so italijanske in slovenske narodnosti. Slovenska narodnostna skupnost je organizirana v Društvu Slovencev miljske občine.

Upravna telesa občine so: občinski svet, v katerem je 30 svetovalcev, ki so izvoljeni vsakih pet let; občinski odbor, ki mu predseduje župan in v katerem so štirje odborniki in dva suplenta. Župan in odborniki imajo izvršno oblast na področjih urbanističnega, gradbeniškega, javnih del, javnih storitev, prevoznih, proračuna, načrtovanja, trgovine, obrtniškega, decentralizacije, turizma, kulturnih dejavnosti, izobraževanja, socialnega skrbstva, športa, osebja.

Potem ko je bila leta 1964 zaprta ladjedelnicna San Rocco na osnovi vsedržavnega načrta za preureditev ladjedelništva, zaradi česar je zmanjalo 600 delovnih mest, deluje v občini le ladjedelnica Alto Adriatico, v kateri je zaposlenih približno 400 delavcev. Pomembna industrija je tudi rafinerija Aquila - Total s pore - Lazaret - San Rocco. Korošci in Fonderia - Grisa - Farnel, ki predstavljajo zahteve in hotenja rajskega prebivalstva v okviru občine. Okoliški sveti dajejo mnenja in predloge za rešitev upravnih problemov, ki zanimajo občino in okolice. Telesa svetov so predsednik občine, v katerem je 12 svetovalcev.

Omeniti je treba še nekatere organe samouprave: upravni organi, zborni organi (šola, zdravstvo, šport, društvene posvetovalnice). Pristojnosti k upravnemu in političnemu življenju občine je zato zelo razširjeno. V miljski občini delujejo sledeče stranke: KPI, KD, PSI, PSDI, PRI in PLI; sindikalne organizacije

vseh učencev je skupno 876; srednje šolo obiskuje 562 dijakov. Poleg tega pa ureditve v Miljah še slovenski šolski center. Poleti delujeta v občini dva poletna centra, ki nudita otrokom možnost konstruktivne uporabe prostega časa.

niti, da bo s 1. januarjem 1980 uvedena v vsej državi zdravstvena reforma, kar bo zahtevalo od vseh občin velikega napora za ureditve trke in duha zakona.

Občina si velika prizadeva, da bi preprečila onesnaževanje okolja, še zlasti v zvezi s petrolejskim pristaniščem v Miljskem zalivu.

Občina Dolina je od leta 1971 pobratena z občino Kočevje, od takrat pa se je razvilo obilo stikov na kulturnem, športnem, šolskem, mladinskem, lovskem, glasbenem, borbeškem in drugih področjih. V stike tega pobratstva se zadnje časa vključujejo tudi občani italijanske narodnosti.

Občina Dolina upravlja že vsa povojna leta levica. Občinski svet je sestavljen iz 20 svetovalcev in sicer 12 KPI, 2 PSI, 3 SSK in 3 KD. V občinskem odboru so zastopani komunisti in socialisti. Uprava je skrbela doslej pravilno tolmačiti pričakovanja in interese občanov. Občinski svet je večkrat povzdignil svoj glas v njihovo zaščito na vseh področjih, ko je šlo za probleme kmetstva, razlaščenja, zaposlitve in drugih širših problemov, ki zadevajo slovensko narodnostno manjšino v Italiji. Slobod je uprava doslej skrbela za občani odigrala aktivno vlogo pri reševanju problemov sodobne družbe.

OB 25. OBLETNICI SMRTI MSGR. IVANA TRINKA

MORALNI, KULTURNI IN POLITIČNI LIK BORCA ZA NARODNO OSVEŠČANJE BENEŠKIH SLOVENCEV

Pojav socializma in odpor Cerkye: Trinko med ustanovitelji furlanske ljudske stranke l. 1919 - Fašizem, užaljen molk in ostra obsodba prepovedi rabe slovenščine v cerkvah

II. To zavest je ohranila le pičla manjšina: duhovniki Pietro Podrecca, Eugenio Bianchini in seveda Ivan Trinko. Značilni je, da so tisti, ki so to zavest ohranili, bili duhovniki. Prebivalstvo beneških dolin je svojo zavest, svoj pogumen odpor in zahtevo po svojih pravicah izražalo preko duhovnikov. V začetku 20. stoletja so bili naši ljudje zelo revni in takšno stanje se je nadaljevalo tudi pozneje. S tem časom sovpada tudi prvi povoj socialističnega gibanja. Prvotno je bilo v Italiji, nato pa se je razširilo v Slovenijo. Ta je bila odločilna sila, ki je privedla do odločitve o narodni osvoboditvi. Pokorno je pristajala na dogajanja, vendar tako, da se je pred novostmi kot je zapirala vase. To je našo ljudstvo obvarovalo pred hudimi pretresi, hkrati pa ga je izpopolnjevalo po človeku, a stalno nasprotujočemu izboljšanje kulture.

Pojav socializma je bil za Cerkev hud udarec. Ne zaradi idej o socialni pravičnosti, ki so bile povezane z novim gibanjem, pač zaradi silnega antiklerikalizma ter zaradi marksistične ideologije, ki je za to gibanje značilna. In to je bil razlog, da se je socializem zelo dolgo dobo le nezadovoljno uveljavil v Benečiji, če ni bil celo sploh odsoten. Katoliško ljudsko gibanje je težilo tudi za to, da bi zavrnilo nastop socializma, kar bi pomenilo tudi nasilno razkristjanjenje množic. Šlo je za to, da bi se napravili socialističnega zagona, pač pa da bi ga očistili marksističnih ideoloških elementov. To je bilo delo katoličanov iz stranke Partito popolare, ki so se bojevali za pravičnost, izobrazbo in za to, da bi ljudstvo dobilo vzpostavitev. In eden teh je bil tudi msgr. Trinko, resnično ljudski in iskren kristjan. Bil je eden izmed ustanoviteljev furlanske ljudske stranke - Partito popolare friulano v letu 1919. Bil je torej eden tistih, ki so doživljali tedanje razgibanje dobo in ki niso zamudili zgodovinskih priložnosti. V težavnem posredovanju med spolovinarji in furlanskimi veleposelniki je bil Trinko tolmач teva ljudskega duha, te pozornosti do ljudskih zahtev in potreb. Smo v letu 1920, ko je fašizem bil pred vrati.

Fašistično asilje je leta 1925 izrinilo iz aktivnega političnega življenja, potem ko je polnih 23 let dostojno zastopal svoje ljudi v pokrajinskem svetu. To se nujno vsiljuje vprašanje, kaj je Trinko kot svetovalec napravil za Benečijo? Odgovor je preprost: storil je veliko, dosegel pa malo. To pa iz treh razlogov: zaradi ravnarstva liberalcev, ki so bili na oblasti, zaradi izbruh prve svetovne vojne ter zaradi nastopa fašizma. S tem nočemo zmanjšati veličine Ivana Trinka. Radi bi rekli, da je bil čaš njegovega političnega delovanja izredno nenaklonjen vsem, posebno pa se Benečiji, ki je ostala zaostala področje in prava ezaloga delovnih moči, vedno pripravljeneh na izsolitev, če so razmere to dopuščale. In vendar je Trinko z njegovo lastno ravnarstvom in daljnovidnostjo nakazoval posege, ki bi jih bilo treba napraviti v kmetijstvu, vinorjstvu in obrtnosti, hkrati pa je omenjal tudi kako industrijsko pobudo, seveda v enem posegu. Nekaj je dosegel na področju cestne mreže, ki je bila izboljšana in je povezovala tudi najbolj oddaljena naselja. V tem smislu v veliko storil. Se več, po njem, je sledila huda zamera, s se šele v današnjih dneh povezali s cestami še nekatera zadnja naselja.

Kot politik se je Trinko moral spopasti s socialisti in liberalci tudi glede odnosov med Cerkvjo in državo. V t. spopadu se je Trinko odločno postavil na stran tistih, ki so bili prizadeti zaradi zavzetja Rima ter zaradi načina, kako je bilo pripravljeno, izvedeno in prikazano. Zavzetje Rima se ni tolmачilo kot ponovno doseganje enotnosti Italije, pač pa kot knepe papštva in poraz Cerkye. V tem smislu so liberalci in socialisti idejno idealno soglašali. V o-nih burnih letih ni bilo lahko stvariti razkošnosti, za manj je bilo možno dogajanja mirno presojati. To velja tudi za katoličane. Tudi Trinko je smatral zavzetje Rima kot žalitev papeža, kot nevarnost za svobodno delovanje Cerkye, pa tudi kot napad na njegovo osebo vero. Zapletel je problem, da bi bili tisti, ki so bili rešeni, se bile tudi posledice, negotovo je bilo stanje duhovništva in aktivnih kristjanov. Popuščanja ni smelo biti. Glede tega je bil Trinko neuklonljiv. Tudi njegov poseg v pokrajinskem svetu leta 1911, ob 50-letnici italijanske kraljevine, je bil odraz njegove politične odločnosti, njegovega osebnega dostojanstva. Z nastopom fašizma se je razmere v Italiji poslabšale, še posebej pa razmere v Benečiji. Po letu 1925 se je Trinko zaprl v užaljen, srdit molk, ki ga je prekinil šele po letu 1933 ob prepovedi rabe slovenskega jezika v cerkvah. Trinko molk je pomenil popolno zavračanje fašistične politike, ki je bila kljub zunanji videzu protidemokratska, protijudska in protikršćanska. Za to je bil on eden tistih duhovnikov, ki se niso veselili konkordata med fašistično državo in Cerkvjo. In dejstva so mu dala prav. Kot tisti veliki demokrati je v konkordatu videl uradno posvetitev fašizma. In njegova hkrati tudi politična ocena. Če je bil konkordat s krščanskimi vidiki zgorel, ni bil manj zgorel s političnega zornega kota. In res je to dalo fašizmu novega zagona in je zato fašizem nadaljeval v svoji nasilni, predzrni politiki, za katero je vsaka kritika prebela.

Trinko je območnik, vendar je bil vedno odločno proti diktaturi in zato je bil, pod policijskim nadzorstvom, seveda zaradi njegovega jasnega oziroma odkritega odpora in zaradi njegovega stališča glede nacionalnega vprašanja v Benečiji. TRINKO IN BENEČIJA Bil je pevec Benečije in jo je opeval, ker jo je ljubil in bil najo-njave navezan. Pretežni del svojega življenja je kot profesor preživel v Vidmu. V svojih zadnjih letih življenja pa se je umaknil v Trčmon, da bi tu v miru delal. Umreti je hotel na svojem domu, v svoji deželi, na obronkih Matajurja. Svoje ljudstvo je začel zgodaj ljubiti vendar pa se nekako na splošno, kot se dogaja vsem in vsakomur, pač pa povsem zavestno. V semenišču je izpopolnil svoje znanje slovenščine, nato pa tudi znanje vseh slovenskih jezikov, tako, da je v tem postal zelo iskan strokovnjak. Gojil je svoje pesniško žilico in napisal več lirčnih poezij, ki so jih kritiki ocenili kot dragocene literarne stvaritve. Vendar Trinkovo zavzeto zanimanje za Benečijo ni bilo le pesniškega značaja, pač pa je bilo tudi politično, torej praktično in to na visoki ravni zaradi njegove kulturne razgledanosti in zelo širokih pogledov. In v zvezi s tem ne moremo mimo zgodovine Benečije in njene izvirne posebnosti, ki temelji na slovenski etniji. Benečija (Slavia Veneta) se razlikuje od furlanske patrie, kot zatirajo beneški dozevski dokumenti, ko določajo statut področja in temelje njegove avtonomije. Trinko je razmišljal o teh stvareh in presojal koristi, ki so iz njih izhajale so sedmim beneških dolin za sožitje, za smisel pripadnosti neki homogeni skupnosti, za zaščito jezika. Pri tem je prihajal do prepričanja, da je bodonost teh skupnosti in obnoveni avtonomiji. Iz Calatagronje mu je v onih letih s podobnimi predlogi odmeval glas don Sturza. Bodonost Italije je v deželni uredbi. Zato se ne da prav nič čuden, pač pa je vsega upoštevanja vreden predlog, ki ga je že 1892 Trinko

dal za Benečijo, ko je govoril o sločini, povsem avtonomni državi. Bilo je to nadaljevanje o-nih srečnih izkušenj iz dobe beneške republike, po čeprov sto let po njenem izginoju. Polemike, ki so tisti predlog spremljale, so dokazovale le zgodovinsko in politično ignoranco tistih, ki so to polemiko sprožili in za te ljudi so veljala le gesla, za njih je veljala le logika vojaške sile, ki odloča o mejah in pripadnosti.

Toda temu odločnemu stališču glede etnične pripadnosti se Trinko ni nikoli odpovedal, čeprav so se politične oblike, čeprav so se konkretni politični predlogi morali nujno spreminjati. To, kar v Trinkovem ravnarstvu najbolj kaže v očeh je zavest, je odločna volja pripadati slovenski jezikovni manjšini. To bi se moglo morda zdeli povsem normalno tistemu, ki ne pozna zgodovine Benečije zadnjega stoletja, zgodovine, katere začetek je treba povzeti prav s Trinkovimi mladimi leti.

Trinko se je močno zavzemal za kulturno uveljavitev in razvoj svojih ljudi, vendar ni mogel prav nič doseči za slovenski kulturni napredek. O slovenskih kolah se ni dalo nič govoriti. S fašizmom se je leta 1933 zrušilo na Benečijo se bolj divje neurje. Prepoved rabe slovenščine v cerkvah. Tokrat je bil odgovor silen. Udarec je bil namreč prehud. Tedanje zgodovinske knjige kaplanj vse in na enak način beležijo nezadovoljstvo prebivalstva in njegov protest. Duhovništvo se pri-zadeto zjane, Trinko postane njihov kulturni vodja, njihov učitelj in navdihovalec. Drugi so se lotili praktičnih akcij, predvsem naslednji trije: Antonio Cuffolo, Giuseppe Cramaro in Pietro Qualizza. Začelo se s stiki med Benečijo in Vidmom ter med Benečijo in Rimom, da bi se izposlovali preklike absurde vsiljene prepovedi. Trinko sestavi svoj poseg pri svetem sedelu. Zal nam do-sej še ni bilo danu, da bi se spoznali z rokopisom, točneje s tekstom, ki ga je Trinko poslal v Rim, o naravnih pravicah narodov do lastnega območja, do lastnega jezika, do lastne kulture.

MARINO QUALIZZA (Nadaljevanje jutri)

Ženska in njena stvarnost

Legalizirani splav še ni pregnal mazačev in brezvestnih zdravnikov

Bliža se čas, ko bomo lahko pogledali pred verodostojne zaključke o uresničevanju zakona o prekinitvi nosečnosti. Tovrstne obravne so že pred časom napovedali najprej Odbor, ki skrbi za uresničevanje zakona, razne organizacije žensk in tudi demokratične sile. Podatki, do katerih so se in se bodo te razne organizacije dokopale, bodo prav gotovo izredno zanimivi in presenetljivi: kljub vikam in kriku, ki so ga zagnale tiste sile, ki v pravici do splava vidijo predvsem hudodelsko dejanje, je število splavov, ki so jih opravili v primernih ambulantah izredno nizko. Vsekakor odločno preokleto, da bi izenačilo grozno število, ki je vsako leto v Italiji prihajajo skrbi ali mazaški posegi. Nesporno je torej, da zaradi objektivnih težav - pomanjljivo opremljenosti ambulant in nepriljubljenosti osebja - predvsem pa zaradi ostrih nasprotovanj, legalizirani splav še ni opravljal mazaštva ne donosnega delovanja številnih zdravnikov ali babic, ki

Dvestot nastop TPPZ prejšnje sobote ob proslavi Oktobrske revolucije v Prešernovem gledališču v Boljuncu

Prejšnjo nedeljo je v Prešernovem gledališču v Boljuncu nastopil ansambel «Taims»

«Domski dan» v Slovenskem dijaškem domu: predsednik domske skupnosti Mauro Pernarčič govori navzočim

«Domski dan»: nastop otroškega pevskega zbora

RADIO VIZIJA

Table with TV and radio program listings for various channels and stations, including Italian and Slovenian programs.

Table with TRST A radio program listings, including various music and news programs.

Table with RADIO TRST A and MIKROFON V RAZREDU radio program listings.

Table with KOPER radio program listings, including various music and news programs.

Advertisement for Nixon's resignation, featuring a photo of Bob Woodward and Carl Bernstein, and the headline 'NIXONOV PADEC'.

Text discussing Nixon's resignation and the role of the press, mentioning Woodward and Bernstein.

Text discussing the legal status of abortion in Italy and the role of doctors.

Text discussing the role of the press in reporting on Nixon's resignation and the political situation.

SMUCANJE

Nadigova zopet sijajna

Švicarka je včeraj slavila zaslužen zmagavo pred Francozinjo Pelenovo in rojakinjo Hessovo - Zmagala tudi v kombinaciji Od Italijank je bila najboljša Daniela Zini (8.) - Giordanijeva 11.

VAL D'ISERE — Z odličnim nastopom v prvi vožnji je včeraj Švicarka Marie Therese Nadig osvojila prvo mesto v veleslalomu v tem francoskem kraju. Po lepem uspehu v smuku dan prej je torej švicarska smučarka premočno osvojila tudi prvo mesto v kombinaciji.

V včerajšnji, prvi vožnji je bila Nadigova najboljša, toda že tedaj je bilo jasno, da ji bo odlično razpoložena Francozinja Pelenova najbližja konkurentka. In to se je tudi v drugi vožnji tudi pripetilo, saj je bila francoska smučarka najhitrejša, ne pa toliko, da bi lahko Nadigovi odvzela prvo mesto.

Odlično je vozila tudi Švicarka, Erika Hess, ki je osvojila tretje mesto pred nekaterimi smučarkami, ki so celo sodile med favoritke za zmago v včerajšnjem veleslalomu. Kinshoferja (ZRN) Wenzlova (Liecht.) in Prüllova so se namreč uvrstile slabše od te tekmovalke.

Od Italijank je bila včeraj najboljša Daniela Zini, ki je bila po prvi vožnji celo sedma, po drugi pa je zadržala za mesto nižje. Claudia Giordani je osvojila 11. mesto, Maria Rosa Quarjo pa je bila štirinajsta. Za italijanske barve torej delen uspeh.

Jugoslovanke se včeraj niso najbolje izkazale. Tometova je bila po prvi vožnji 54., v drugi pa je padla. Tako se je najbolje uvrstila Jermanova kot 61. Radnikarjeva je bila 65., medtem ko se je Zavadlavova uvrstila za mesto nižje.

VRSTNI RED
1. Nadig (Švi.) 2:45'09
2. Pelen (Fr.) 2:45'25
3. Hess (Švi.) 2:45'39
4. Kinshofer (ZRN) 2:46'29
5. Wenzel (Liecht.) 2:46'38
6. Prüll (Av.) 2:46'59
7. Serrat (Fr.) 2:46'59
8. Zini (It.) 2:47'02
9. Konzett (Liecht.) 2:47'40
10. Mösenlechner (ZRN) 2:47'69
11. Giordani (It.) 2:47'99
12. Quarjo (It.) 2:48'15

Najboljša Jugoslovanka je bila Tometova, ki je osvojila 52. mesto. V kombinaciji je bila zanesljivo najboljša Nadigova pred Wenzlovo in Prüllovo.

ZA DANAŠNJI MOŠKI SMUK
Avstrijci in Kanadčani glavni favoriti

Avstrijec Peter Wirsberger je dosegel najboljši čas v zadnjem delu poskusnih spustov za moški smuk v Val d'Isere, ki bo na sporedu danes. Na 2. mesto se je uvrstil Norvežan Haaker, ki je zaostrel za 1'03, na 3. pa zahodni Nemec Ferstl 1'33 za zmagovalcem.

Vse kaže, da se bo današnji boj za najvišja mesta bil v glavnem med Avstrijci in Kanadčani. Sočasno bo včerajšnji vožnji pa bi se med tekmovalce tudi dveh držav prav tako vrnil tudi Haaker. Člani italijanske reprezentacije verjetno nimajo večjih možnosti za uvrstitev v sam vrh lestvice.

KOŠARKA
JUGOSLOVANSKI POKAL
Presenečenje na Reki
Jugoplastika izločena

V osmini finala jugoslovanskega košarkarskega pokala je prišlo do največjega presenečenja na Reki, kjer je domači Kvarner zaštevno izločil zanesljivo premagano favorizirano Jugoplastiko.

ZENSKI VELESALOM ZA SP

Victor Galindez zapustil bolnišnico

MIAMI (Florida) — Victor Galindez, 31-letni argentinski boksač, je že zapustil bolnišnico, kamor se je zatekel zaradi zlome čeljusti; kirurški poseg, ki so ga izvedli v turek, je namreč popolnoma uspeh. Galindez si je čeljust poskoval med petkovim dvobojem z Američanom Marwinom Johnsonom, kateri ga je s t.k.o. premagal v enajstih rundah in mu tako odvzel svetovni naslov (po verziji WBA) v srednjeveliki kategoriji.

Oba slovenska predstavnika sta bila v tem kolu izločena. Slovan je v Ljubljani izgubil z Borcem, medtem ko je zagrebška Cibona v Celju odpravila Libelo.

IZIDI OSMINE FINALA
Rabotnički - Bosna 86:98
Elektrososovo - Radnički LMK 84:94
Kvarner - Jugoplastika 98:88
Slovan - Borac 105:112
Libela - Cibona 90:123
Zadar - Beko 81:80
Budućnost - Partizan 87:100
Drina - Vojvodina 66:78
Cetrifinalisti so torej: Radnički LMK, Kvarner, Borac, Cibona, Zadar, Bosna, Partizan in Vojvodina.

TENIS

Panatto boli komolec
Italijanski teniški igralci se v San Franciscu pripravljajo na letošnji finale Davisovega pokala. Med več-

DREVI V TRSTU PROSLAVA 20-LETNICE ŠZ BOR NA NOVO RAZVOJNO POT

Drevišnja slovesnost predstavlja pomemben mejnik v življenju slovenskih športnikov v Trstu

Z današnjo sklepno slovesnostjo v tržaškem Kulturnem domu se bodo zaključile letošnje proslave dvajsetletnice ustanovitve športnega združenja Bor. O današnji slovesnosti v preteklih dneh že pisali, zato bi se danes raje dotaknili pomena te proslave za to naše mlado športno društvo.

Znano je, da je zadnji Borov odbor začrtal svojo družbeno-povsem novo razvojno pot. Medtem ko je bil prej dan velik poudarek tekmovalnemu športu, je ta v novi društveni politiki drugotnega pomena, saj je nova usmeritev društva naravnana predvsem na ustvarjanje osnov za množično telesno kulturo. Ta naj spremlja našega človeka od rosenne mladosti pa kasno v zrelo leta. Telesne kulture danes pač ne moremo več obravnavati zgolj kot tekmovalni šport (pretežno) mladih tekmovalcev, ampak kot življenjsko nujnost in pravico vsakega našega človeka, ne glede na to, v katerem življenjskem obdobju se nahaja in na stopnjo njegove telesne pripravljenosti.

Taka usmeritev zahteva, seveda, nove prijeme in nove poglede na življenje športa, oz. telesne kulture kot širšega pojma.

V zadnji poslovni dobi je Bor odločno krenil po tej poti in njegovi koraki so potrdili, da je obramba sramna pravila. Nova pot, seveda, se zdavnaj ni prehojena, toda prvi rezultati so že vidni.

Današnja slovesnost zato ne bo zgolj praznovanje nekega dogodka, ampak obratno: praznovanje dela, temveč pomembnega mejnika in prelomnice v razvoju te naše organizacije. Prav tako lahko tudi rečemo, da Bor ob svoji dvajsetletnici vstopa ne le v novo časovno, ampak tudi novo vsebinsko obdobje.

NOGOMET
V PRIJATELJSKI TEKMI
Kras in Jadran igrala neodločeno

Kras — Jadran Dekani 4:4 (4:1)
KRAS: Kapun, D. Škabar, A. Škabar (v d.p. Germani), Terčon, Čeršnjava (v d.p. Race), Šegina (v 27. min. Režula), L. Milič, M. Milič, Raseni, Blažina, Colja.
JADRAN DEKANI: Pizziga, Furlanič, Bordon (v d.p. Sever), Serša, Ščulac, Jerebica, Matkovič, Čerigoj, Kozlovic, Toškan, Samec (v d.p. Kocjančič).
STRELCI: v 8. min. p.p. M. Milič, v 17. min. p.p. Raseni, v 22. min. p.p. Raseni, v 28. min. p.p. Matkovič, v 35. min. p.p. M. Milič, v 15. min. d.p. Kozlovic, v 27. min. d.p. Kozlovic, v 29. min. d.p. Kozlovic.

V okviru priprav na povratni del prvenstva 3. AL se je Kras v prijateljski tekmi srečal z ekipom Jadrana iz Dekanov. Kot sam izid kaže, je bila tekma v pravem smislu besede prijateljskega značaja, saj sta se enajsterici sporazumeli za prijateljski remi. Takoj na začetku so domačini povedli s strelom iz kota, nekaj minut kasneje so imeli igralci Jadrana na razpolago najsmotnejšo, a so jo zapravili. Najboljši dosežek srečanja pa je dosegel Miloš Milič v 35. minuti, ko je iz razmeroma težkega položaja neopredeljeno posljal žogo pred vrata, ki jo je v drugi minuti srečanja je prišlo do nekaterih menjav. Na igrišče so stopili rezervni igralci in gostje so bili v tem delu boljše. Decanjsko pa je služila tekma igralcem, da so se lahko v veseljem vzdružili nekoliko sprostiti.

PRIHODNJE 2. KOLO
Redentore - Bor JIK Banka, Treviso - Montecchio, CUS Modena - Legnago, S. G. Chirignago - Cons. 4 Torri, Volley club - Monsiecle.

ZENSKA B LIGA
Za prijetno presenečenje so poskrbele odbojkarice; izgleda, da jim nepokrovitost Interuopra prinaša srečo. Tržačanke so kot edine zmagale 3:0 in povrh še v gosteh. Vsekar pa je bilo prvo kolo v znaku gostujočih ekip, saj je doma slavil edino Mogliano Veneto. Potem, ko je bila OMA Zanardo že na prvopropada — izgubila je namreč robu dva niza in je tretjega osvojila dokaj tesno — je v preostalih dveh nasprotnice dobesedno nadgrala. Solidni Castalgomberto je v Chiu izgubil samo niz. Za največje presenečenje pa je tokrat poskrbela Spinea — sicer novince v ligi — ki je Tiesse premagala sredi Trevisa.

IZIDI 1. KOLA
Barbri Brescia - OMA Trst 2:3
Mogliano Veneto - Cenate Sotto 3:2
Pallavolo Schio - Castalgomberto 1:3
Tiesse Treviso - Spinea 1:3
Pall. Mantova - Bor Interuopra 0:3

PRIHODNJE 2. KOLO
Cenate - Barbri, OMA - Pallavolo Mantova, Castalgomberto - Mogliano Veneto, Spinea - Schio, Bor Interuopra - Treviso.

NARASČAJNIKI
S. Luigi — Vesna 3:1 (2:1)
VESNA: Savarin, Sedmak, Musizza, Puric, Metelko, Pertot, De Lorenzi, Del Bello, Stefančić (Se-ghe), Bukavec, Kostnapfel.
STRELCI: v 3. min. p.p. De Lorenzi, v 15. in 35. min. S. Luigi, v 20. min. d.p. S. Luigi.
Proti močnejši ekipi S. Luigi so morali kriški narasčajniki poraženi

BOKS

Parlov-Camel za naslov prvaka v novi, poltežki kategoriji (WBC)

Izredno zanimanje za dvoboj - Vse vstopnice razprodane - Ameriški boksač prepričan v zmago - Parlov mesec dni vestno treniral v Lipici

Zanimanje za dvoboj med Jugoslovanom Parlovom in Američanom Marwinom Camelom, ki se bosta jutri zvečer v dvorani ena Gripah v Splitu pomerila za svetovni naslov v novi, poltežki kategoriji (po verziji WBC) je zelo veliko saj so doslej že razprodali vseh 6.500 vstopnic. Izvedenci menijo, da bo srečanje dokaj težko in naporno. Tega se zavedata tudi oba boksačja, ki se zanj že dolgo in vestno pripravljata. Za Parlova (31 let) je to verjetno zadnja priložnost, da se obrzi v samem svetovnem vrhu, vendar si tudi Camel ne more privoščiti večjih spodsrlajev, saj se tu di on bliža tridesetemu letu. Boksačja se bosta spoznala v dveh zjutraj na tiskovni konferenci: srečanja z novinarji, katerih je dodal akreditiranih kar 77, se bosta udeležila tudi oba menadžerja.

Parlov je v Split dopotoval večeraj in se je takoj namestil nekje v okolici, da bi lahko v miru prebil zadnje ure pred dvobojem. Po srečanju z Mundinejem v Gorici za mesec dni treniral v Pulju, nato pa prav toliko v Lipici. Njegova s-partnerja, sta bila Jugoslovan Vojković in Italijan Casanova. Tokrat nima problemov s težo, ki mu je večkrat delala vedno preglavice in zaradi katere je tudi pred letom dni v Marsali doživel poraz proti Američanu Marvinu Johnsonu. Ameriški boksač je pozneje naslov prepuštil Franklinu, pred dnevi pa si je znova priboril v srečanju z Galindezom.

O Marwinu Camelu (oče Indijanca, mati črnka), se ne ve veliko. Pravijo, da je dober tehnik, njegovo najnevarnejše orožje pa naj bi bila hitrost. Za sabo ima 38 srečanj, od katerih je dve izgubil, enega proti Franklinu, ki je pred časom premagal tudi Parlova. V finale za naslov prvaka v poltežki kategoriji je prišel po zmagi nad Mehikancem Davidom Cabrero.

V Splitu, rojstnem mestu Parlova, je prišel že pred devetimi dnevi in vseskozi vestno treniral. Prepričan je v zmago, vendar je tudi nekoliko previden in pravi, da se dvoboj ne bo končal pred 15. krogom.

Glavni pokrovitelj jutrišnjega srečanja, ki ga bo ob 22.30 prenašala tudi televizija, je delovna organizacija Tehnogradnja iz Splita, ki je tudi zgradila dvorano ena Gripah.

NAMIZNI TENIS
Poraz Jugoslavije
NIS — V nadaljevanju evropske namiznoteniške super lige je včeraj v Nišu premagala Jugoslavijo s 4:3.

RUGBY
RIM — Italijanska rugbyjska reprezentanca pod 19. letom bo januarja prihodnega leta opravila turnejo po Franciji.

JUTRI V SPLITU

Parlov-Camel za naslov prvaka v novi, poltežki kategoriji (WBC)

Izredno zanimanje za dvoboj - Vse vstopnice razprodane - Ameriški boksač prepričan v zmago - Parlov mesec dni vestno treniral v Lipici

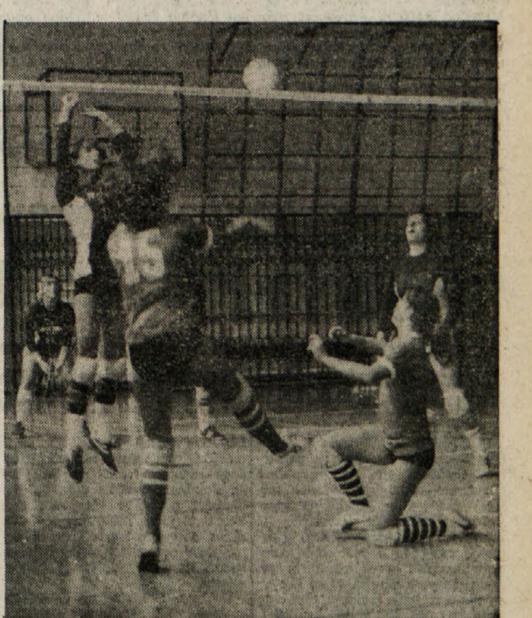
Zanimanje za dvoboj med Jugoslovanom Parlovom in Američanom Marwinom Camelom, ki se bosta jutri zvečer v dvorani ena Gripah v Splitu pomerila za svetovni naslov v novi, poltežki kategoriji (po verziji WBC) je zelo veliko saj so doslej že razprodali vseh 6.500 vstopnic. Izvedenci menijo, da bo srečanje dokaj težko in naporno. Tega se zavedata tudi oba boksačja, ki se zanj že dolgo in vestno pripravljata. Za Parlova (31 let) je to verjetno zadnja priložnost, da se obrzi v samem svetovnem vrhu, vendar si tudi Camel ne more privoščiti večjih spodsrlajev, saj se tu di on bliža tridesetemu letu. Boksačja se bosta spoznala v dveh zjutraj na tiskovni konferenci: srečanja z novinarji, katerih je dodal akreditiranih kar 77, se bosta udeležila tudi oba menadžerja.

Parlov je v Split dopotoval večeraj in se je takoj namestil nekje v okolici, da bi lahko v miru prebil zadnje ure pred dvobojem. Po srečanju z Mundinejem v Gorici za mesec dni treniral v Pulju, nato pa prav toliko v Lipici. Njegova s-partnerja, sta bila Jugoslovan Vojković in Italijan Casanova. Tokrat nima problemov s težo, ki mu je večkrat delala vedno preglavice in zaradi katere je tudi pred letom dni v Marsali doživel poraz proti Američanu Marvinu Johnsonu. Ameriški boksač je pozneje naslov prepuštil Franklinu, pred dnevi pa si je znova priboril v srečanju z Galindezom.

O Marwinu Camelu (oče Indijanca, mati črnka), se ne ve veliko. Pravijo, da je dober tehnik, njegovo najnevarnejše orožje pa naj bi bila hitrost. Za sabo ima 38 srečanj, od katerih je dve izgubil, enega proti Franklinu, ki je pred časom premagal tudi Parlova. V finale za naslov prvaka v poltežki kategoriji je prišel po zmagi nad Mehikancem Davidom Cabrero.

V Splitu, rojstnem mestu Parlova, je prišel že pred devetimi dnevi in vseskozi vestno treniral. Prepričan je v zmago, vendar je tudi nekoliko previden in pravi, da se dvoboj ne bo končal pred 15. krogom.

Glavni pokrovitelj jutrišnjega srečanja, ki ga bo ob 22.30 prenašala tudi televizija, je delovna organizacija Tehnogradnja iz Splita, ki je tudi zgradila dvorano ena Gripah.

MLADE KONTROLOVE Odbojkarice med tekmo proti Interju

DOMOVCI DRUGI

V zadnjem kolu so visoko premagali tržiško ekipo POM

DOM — POM 92:72 (45:41)
DOM: Košuta 2, Blažič 33, Sancin 2, Princič (k) 21, Klanjšček 10, Semolič 24, Cantelli.

V zadnjem kolu predprvenstvenega turnirja za mladince je v soboto gorški DOM premagal tržiško petkro POM. Z zmago se domovci niso samo oddolžili za pekoč poraz proti Pagossinu, temveč so zasedli tudi drugo mesto na končni lestvici.

Naši fantje so začeli zelo dobro, toda gostje so z odlično pressing obrambo in zelo učinkovitim protinapadom vedno dohiteli domačine. Domovci pa so potrebovali visoko zmago, da bi dosegli drugo mesto na lestvici. Zato so v zadnjem delu prvega polčasa igrali živčno in zgrešili tudi nekaj lahkih žog.

V drugem delu srečanja pa so Hvaličevi varovalci zaigrali kot prejojeni in pokazali, kaj res veljajo. Z odličnim Blažičem na čelu, ki je bil zdaleč najboljši strelac srečanja, so Domovi mladinci igrali zelo učinkovito v napadu. Tudi v obrambi so se vsi izkazali in zelo tesno pokrivali nasprotnike, da so le s težavo prihajali do kosa. S tako igro je Dom takoj povedel in obdržal visoko prednost do konca srečanja.

KONČNA LESTVICA
1. Pagossin, 2. Dom, 3. Pom, 4. Arte.

DOMOVCI STRELCI
Semolič 123, Klanjšček 101, Blažič 85, Princič 66, Sancin 48, Brestan 40, Košuta 10, Cantelli 2, Waltrich 2.

DEČKI
Polet — Don Bosco 22:135
POLET: Feri M. (k) 4 (0:2), Hrovatin A., B. Guštin 2, D. Fabi 4, D. Verša, A. Comar, A. Granier 2, D. Košuta 6, A. Sartori.

Kot že prej smo omenili, so Poletovi dečki spet zapustili igrišče visoko poraženi. Tri porazi so bili v Poletovih vrstah pričakovani, saj so skoraj vsi igralci zelo mlajši od nasprotnikov in si letošnjaj prve izkušnje. Na nedeljski tekmi smo zaželeli mahniti napredek v igri in predvsem v borbenosti, kjer se je najbolj izkazal David Fabi. Po dobrem začetku so se naši fantje zmedli, kar so nasprotniki, ki so se lani uvrstili na drugo mesto v Italiji, izkoristili tako da so poletovcem ukradli dobro žog. Pri tem jim je bila v pomoč nekakšna nestim in slaba tehnična pripravljenost poltencev.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

Po neuspehu z mlajšimi Interjem so borovci zopet zmagali. Čeprav so igrali brez dveh standardnih košarkarjev, pa je bila njihova zmaga povsem zaslužena. Za lep uspeh ima največ zaslug na predložitve, Bregov košarkar Fabrizio Korošec, ki je bil tako v obrambi kot v napadu daleč najboljši. Sicer pa tudi ostali borovci zaslužijo pohvalo za veliko požrtvovalnost.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

DOMOVCI DRUGI

V zadnjem kolu so visoko premagali tržiško ekipo POM

DOM — POM 92:72 (45:41)
DOM: Košuta 2, Blažič 33, Sancin 2, Princič (k) 21, Klanjšček 10, Semolič 24, Cantelli.

V zadnjem kolu predprvenstveneega turnirja za mladince je v soboto gorški DOM premagal tržiško petkro POM. Z zmago se domovci niso samo oddolžili za pekoč poraz proti Pagossinu, temveč so zasedli tudi drugo mesto na končni lestvici.

Naši fantje so začeli zelo dobro, toda gostje so z odlično pressing obrambo in zelo učinkovitim protinapadom vedno dohiteli domačine. Domovci pa so potrebovali visoko zmago, da bi dosegli drugo mesto na lestvici. Zato so v zadnjem delu prvega polčasa igrali živčno in zgrešili tudi nekaj lahkih žog.

V drugem delu srečanja pa so Hvaličevi varovalci zaigrali kot prejojeni in pokazali, kaj res veljajo. Z odličnim Blažičem na čelu, ki je bil zdaleč najboljši strelac srečanja, so Domovi mladinci igrali zelo učinkovito v napadu. Tudi v obrambi so se vsi izkazali in zelo tesno pokrivali nasprotnike, da so le s težavo prihajali do kosa. S tako igro je Dom takoj povedel in obdržal visoko prednost do konca srečanja.

KONČNA LESTVICA
1. Pagossin, 2. Dom, 3. Pom, 4. Arte.

DOMOVCI STRELCI
Semolič 123, Klanjšček 101, Blažič 85, Princič 66, Sancin 48, Brestan 40, Košuta 10, Cantelli 2, Waltrich 2.

DEČKI
Polet — Don Bosco 22:135
POLET: Feri M. (k) 4 (0:2), Hrovatin A., B. Guštin 2, D. Fabi 4, D. Verša, A. Comar, A. Granier 2, D. Košuta 6, A. Sartori.

Kot že prej smo omenili, so Poletovi dečki spet zapustili igrišče visoko poraženi. Tri porazi so bili v Poletovih vrstah pričakovani, saj so skoraj vsi igralci zelo mlajši od nasprotnikov in si letošnjaj prve izkušnje. Na nedeljski tekmi smo zaželeli mahniti napredek v igri in predvsem v borbenosti, kjer se je najbolj izkazal David Fabi. Po dobrem začetku so se naši fantje zmedli, kar so nasprotniki, ki so se lani uvrstili na drugo mesto v Italiji, izkoristili tako da so poletovcem ukradli dobro žog. Pri tem jim je bila v pomoč nekakšna nestim in slaba tehnična pripravljenost poltencev.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

Po neuspehu z mlajšimi Interjem so borovci zopet zmagali. Čeprav so igrali brez dveh standardnih košarkarjev, pa je bila njihova zmaga povsem zaslužena. Za lep uspeh ima največ zaslug na predložitve, Bregov košarkar Fabrizio Korošec, ki je bil tako v obrambi kot v napadu daleč najboljši. Sicer pa tudi ostali borovci zaslužijo pohvalo za veliko požrtvovalnost.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2), Civardi 7, Sik, Cok, Pozar, Mosetti 2, Burolo, Žetko 6 (0:4), Kovacič, Trampuš.

«ZINI & ROSENWASSER»
Ferrovioario — Bor 26:44
BOR: Korošec 14, Košuta 6 (0:4), Pieri 10 (2:2),

SINOČI V PORTOROŽU

Uspešen konec jesenske skupščine italijansko-jugoslovanske zbornice

Štiri delovne skupine predložile predloge za izboljšanje gospodarskega sodelovanja med sosednjima državama Prihodnja skupščina bo v Milanu konec februarja 1980

PORTOROŽ — V dvorani hotela «Bernardin» se je sinoči s plenarnim sejo zaključila 45. skupščina članov italijansko-jugoslovanske mešane zbornice iz Milana in jugoslovansko-italijanske zbornice iz Beograda. Prud plenarno sejo je potekala razprava o problemih skupnega interesa v okviru štirih ločenih delovnih skupin, ki so obravnavale vprašanja splošne blaginje, menjave med Italijo in Jugoslavijo, dolgoročnega gospodarskega sodelovanja, trgovinske dejavnosti na območjih, in bančništva.

Predstavniki posameznih delovnih skupin so nato na plenarni seji obravnavali sprejete sklepe, ki pa so bili ob koncu soglasno sprejeti s pripombo, da bo treba nekatere izmed njih še poglobiti na prihodnji skupščini mešanih zbornic, ki bo februarja 1980. leta v Milanu.

Kar zadeva splošno blaginjo, med njimi med Italijo in Jugoslavijo, je pristojna delovna skupina poudarila potrebo, da jugoslovanske proizvodne in trgovske organizacije v sodelovanju z italijanskimi partnerji okrepijo svoja prizadevanja za povečanje izvoza, predvsem proizvodov z visjo stopnjo obdelave, na italijansko tržišče. V tem smislu naj bi omenjene organizacije razvile prodornejšo obliko propagande na italijanskem tržišču, pogosteje nastopale na raznih sejmih, okrepile trgovsko mrežo in pospešile stike z italijanskimi poslovnimi krogi. Obe vladi pa naj bi se zavzeli za odpravo vseh tistih zaprek, ki danes zavirajo hitrejši rast medsebojne blaginje, menjav, predvsem pa raznih omejitev carinske in valutne narave. Da bi se trgovina med obema državama lahko hitreje razvijala, predlagajo člani mešanih zbornic sestavo posebnih delovnih skupin za posamezne blaginje zvrsti (na primer za les, kmetijske proizvode, živila, kmetijske predelke itd.). Člani italijansko-jugoslovanske zbornice so k tem skupnim smernicam dodali še predlog, naj bi v okviru splošne izmenjave skupno pregledali možnost odprave tako imenovanih vezanih poslov.

Kar zadeva napredek gospodarskega sodelovanja med obojema državama, na je pristojna delovna skupina predlagala sestavo posebnega mešanega organa, ki naj bi se izrecno ukvarjal s problemi, ki so povezani z izvajanjem člena 9. gospodarskega dela osimskih sporazumov. Za lažje poslovanje po tržiskem in goriskem avtonomnem računu pa naj bi ustanovili posebno medvladno komisijo, ki naj bi bila pristojna za pravočasno prilagajanje uvoznih in izvoznih dejavnosti v skladu z dejanskimi potrebami izmenjave in sodelovanja ob meji. Tudi vrednost brezcarninskih kontingentov naj bi se sproti prilagajala gibanju cen in menjalnih tečajev. Režim poslovanja po avtonomnih računih, ki je zdaj nekoliko različen za Tržaško in Gorško, naj bi se poenotili, obe strani pa naj bi zagotovili ne moteno poslovanje po obeh računih.

Mati Tereza v Rimu

Včeraj je dospela na dvodnevni obisk v italijansko glavno mesto Nobeleva nagajenka za mir mati Tereza iz Kalkute (Telefoto AP)

nih tudi mimo morebitnih novih omejitev gospodarskega ali valutnega značaja. Na koncu je delovna skupina poudarila nujnost, čimprejše odobritve blagovnih spisov C in D za poslovanje po tržiskem avtonomnem računu in pri temnega ovrednotenja tako imenovane posebne operacije «Alpe-Adria».

Delovna skupina za dolgoročno sodelovanje je smislila svoje zaključke v treh točkah: na skupnem zasedanju je bil sprejet sklep o ustanovitvi stalne mešane delovne skupine za srednje in dolgoročno gospodarsko kooperacijo, ki jo bodo umestili že na februarjem zasedanju v Milanu. Dalje je bil sprejet sklep, da bo jugoslovanski partner v kratkem organiziral v Italiji poseben simpozij, na katerem bodo izvedenci obravnavali italijanski podjetnikom predpise, ki se nanašajo na tovrstno sodelovanje in možnosti njegovega razvoja. Skupina se je med svojim zasedanjem ukvarjala tudi z vprašanjem skupne industrijske cone in v posebnem sklepu poudarila nujnost hitrejšega reševanja tega problema, za kar se morajo v večji meri angažirati državni organi tako v Italiji, kakor tudi v Jugoslaviji.

Skupina bančnikov, ki je štela skoraj 30 članov iz obeh držav, pa se je zavzela za odprte posebne sekcije za kreditna vprašanja v sklopu mešane zbornice.

Ob koncu sta predsednika obeh zbornic, Gudeljević in Zucoli, ugotovila, da je bilo letošnje jesensko zasedanje mešanih zbornic uspešno in da so razgovori potekali v izrazito prijateljskem in konstruktivnem duhu. K uspehu povzeta je še posebno pripomnila aktivna vrnostnost italijanskega ministra za zunanjo trgovino Stamatija in zveznega sekretarja za promet in zveze, Zelica.

EILIO FORNAZARIC

KONČAN MINISTRSKI VRH V VZHODNEM BERLINU

VARŠAVSKI PAKT PONUJA EVROPI NOVA RAZOROŽEVALNA POGAJANJA

SZ in zaveznice omilile svoje stališče do jedrskih raket perhing 2 in cruise

BERLIN — Včerajšnje končno poročilo zasedanja zunanjih ministrov držav članic varšavskega pakta je razveseljivo predstavilo zahodne diplomatske opazovalce v vzhodnem Berlinu, saj je pustil odprta vrata nadaljnjim pogovorom o razoroževanju v Evropi.

Pred samim berlinskim vrhom je šef sovjetske diplomacije Gromiko na srečanju z nemškimi sekretarji rjem enotne delavske stranke NDR Honeckerje jasno povedal, da varšavski pakt ne bo mirno sprejel zahodnoevropskega sklepa o modernizaciji raketnega sistema. Opazovalci so sklepali, da to pomeni samo eno: novo oboroževalno tekmo v Evropi in započetje perspektiv o morebitnih razoroževalnih pogovorih.

Vsega tega v končnem komunikatu ni bilo. Zunanji ministri držav varšavskega pakta obsojajo sklep o modernizaciji zahodnega raketnega sistema v Evropi, razoroževalna pogajanja pa bo prekinila šele namestitve raket srednjega doмета perhing 2 in cruise. Sporočilo pakta NATO je popolnoma jasno: puščamo vam odprta vrata za pogajanja o obojestranskem zmanjševanju oboroženosti in v Evropi, Varšavski pakt in z njim Sovjetska zveza ponujata predvsem zahodni Evropi pogajanja Salt 2 prav nekaj dni pred zasedanjem ministrov NATO pakta v Bruslju, ki bo 12. in 13. decembra in na katerem bodo odločali o gradnji novih raket.

Prevladalo zmernejšega tona v Berlinu bi lahko bilo uvid v plodno sporazumevanje na relaciji Vzhod-Zahod. Sklepi ministrov pakta NATO prihodnji teden ne bodo započeli mirnega sožitja, še več: zahodna Evropa lahko vzpostavi dialog z Vzhodom in sprejme tako pomenu roko.

Problem pa ni tako enostaven kot izgleda na prvi pogled. Zahodna Evropa trdi, da se je z novimi sovjetskimi raketami SS 20, s sub-stratiškim bombnikom bockfire (tu polje 26) in z modernizacijo vsen kopenskih in pomorskih sil varšavskega pakta porušila ravnovesje v Evropi in ga lahko ponovno vzpostavi za sliševarje odpravil domov, kjer se je pošteno odpočil. Čeprav je še vedno pod sokom, je njegovo zdravje plačal za njegovo osvoboditve, ni znano, če smemo verjeti govoricam, je odkupnina presegla milijardo lit.

BEJRUT — Iraška fiskovna agencija «Ina» poroča, da je libijska policija včeraj aretirala v Tripolisu skupino pripadnikov in funkcionarjev osrednje palestinske organizacije PLO. Vest prihaja po odnosih med libijsko vlado in PLO v preteklosti vedno zelo dobri.

Ob vsem tem so doseženi znaki malo spodbudni. Po govoru Brezjeva v Berlinu ob 30-letnici NDR je Sovjetska zveza sprožila pravo besedno vojno z grožnjami in dobrikanjem vladam zahodne Evrope, naj zavrnejo načrt o namestitvi novih ameriških raket. Krenem pa je ves čas vztrajal, da bi nove raketne porušile ravnovesje in predstavljale uvod v novo oboroženo tekmo. Napovedan dolni zmedo v zinsko športno turistično strukturo Južne Tirolske, ki je v glavnem v rokah nemško govorečega prebivalstva. Peklenski stroji, ki so razdeljali vlečnice, nosilne vrvi kabin in hotel, o eksplozivni v raznih krajih bočenske pokrajine. V Neumarkt, južno od Bozna, so fašistični teroristi z dinamitom poglani v zrak hotel last žene tamkajšnjega župana, seveda člana nemške južnotirolske ljudske stranke, in razdeljali številne zimske športne objekte, ki bodo prav gotovo zavirali domači in tuji turistični pritek. Največjo škodo so za beležili na nosilnih vrveh kabine na Monte Cavallu pri Sterzingu, ki jih bodo morali zamenjati. Delo je zamudno, zaradi česar domnevajo, da ta objekt vsaj letos ne bo obratoval. Pol milijarde lit škoda je samo na objektu, druga škoda, zaradi odprtosti turistov, pa je trenutno še neprecenljiva. V drugih primerih upajo, da se jim bo posrečilo povrniti škodo v nekaj tednih. Škoda bo vseeno precejšnja tako v Pusterlu kot v Arntaldu, kajti sneg, ki se prekriva smučišča in privablja, posebno ob bližnjih praznikih, mnoge turistov bo prav gotovo že skopnel, preden bodo lahko ponovno poglani dobičkonosne vlečnice. Jasno je, da so policijski in sodni organi uvedli preiskavo, vendar so ljudje precej skeptični. Italijan

Preučerajšim smo pred televizijskimi ekrani gledali prvi tak umik. Režija je bila brezhibna, sovjetsko-nemško prijateljstvo prav tako, je tanki in oborožitev so nekoliko petali, saj je tudi laik spoznal, da je vse skupaj le stara šara, ki jo je bilo treba zamenjati.

Kljub temu pa so v krogih NATO pozitivno ocenili prvi sovjetski umik, a pripominjajo, da ne bo sploh načel udarne sposobnosti sovjetske vojske v Nemski demokratični republiki. (voc)

Ženska golota ni pohujšljiva

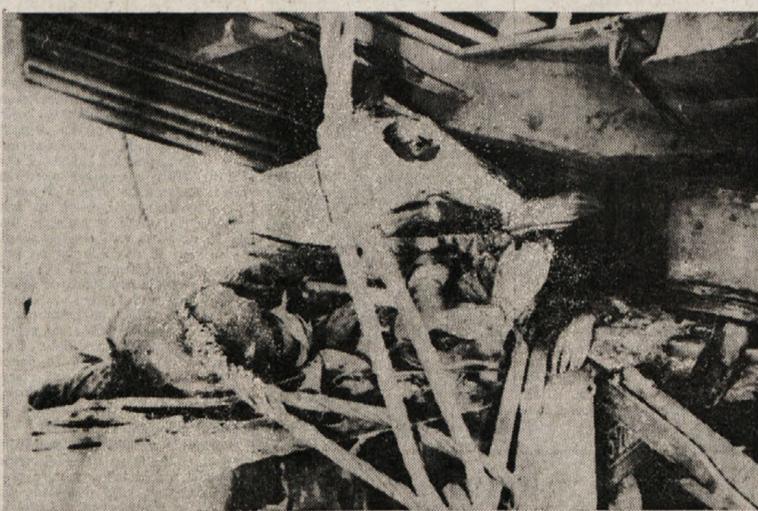
SIRACUSA — V današnjem obdobju popolna ženska golota na plaži ne predstavlja več pohujšanja: to je smisel razsodebe, s katero je sodnik v Siracusi oprostil tri dekleta in enega fanta, ki so jih zasačili med sončenjem v Evini ozloglavljeni Adamovi obleki, obtožbe oplazkih dejanj v javnem prostoru.

Na robu groba za liter viskija

VIDEM — V komi, ker je iz prazni steklenice viskija: to je tragični obratni protest 39-letnega Giorgia Missana iz Spetza Sloveniji, ki se sedaj bori v bolnišnici za življenje.

Missana se je odpravil na obično in ker njegove pritožbe niso zalegele, za kaj je šlo, ni bilo moč zvedeti, je iz protesta izpil do dna steklenico viskija. Nemu doma so posegli karabinerji, vendar je mož bolj potreboval zdravniško kot njihovo pomoč. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v

S 110 km na uro v potniški vlak

BARCELONA — Vsaj 17 mrtvih in 86 ranjenih, od katerih 8 v smrtni nevarnosti, je obračun ene najhujših železniških nesreč, ki se je pripetila v Španiji. Domnevajo, ker je reševanje še v teku, da je med skrovljeno pločevino nekaž žrtev, v glavnem otrok, ki so bili na šolskem izletu. Do nesreče je prišlo na postaji Las Franquessas, kjer je v ustavljeni potniški vlak s hitrostjo 110 km na uro zavozila prazna kompozicija, kateri so med postankom odpovedale zavore. Na sliki (telefoto UP) pogled na uničene vagonce.

VESTI S KOPRSKEGA

Nov diagnostični center ortopedske bolnišnice

Odprli ga bodo v petek v Ankaranu

(Poseben dopis)

ANKARAN — Sodoben diagnostični center je ortopedska bolnišnica Valodtra, specializirana ustanova, že dalj časa potrebovala. Fosamezno ambulante so bile raztresene po skoraj vseh stavbah bolnišnice, to pa je včasih otežkovalo delo. Za to so se v bolnišnici odločili, da uredijo vse specialistične ambulante v eni sami stavbi, v bivših prostorih samskega doma, ki so ga pred tem preselili v Ankaranu.

Adaptacija stare stavbe je veljala 5 milijonov dinarjev, v stavbi pa so uredili zobno in otroško ambulanto, ambulanto za odrasle, sprejemno ali trižno ambulanto, mavcarno, rentgenski oddelak in fizioterapijo, prav tako pa tudi dvorano za manjše kirurške posege. Pomembno pa je tudi to, da je bolnišnica za to nalozbo ni zadolžila pri banki, pač pa je uporabila lastna sredstva iz amortizacijskih in drugih skladov.

Diagnostični center je pomembna pridobitev za zdravstvene zavarovalnice obalno-kraške regije, prav tako pa tudi za republiko, saj je ortopedska bolnišnica Valodtra ena redkih ustanov pri nas, ki se ukvarja z zdravljenjem različnih kostnih obolenj. V tej zdravstveni ustanovi opravljajo tudi zapletene operacije hrbtnice, zdravstveni zavarovalci pa prihajajo ra zdravljenje iz vse Jugoslavije, prav tako pa prihajajo tudi italijanski državljani.

TOMAZ GORENC

PROCES PROTI RB

Zagovornik zahteval oprostitev za Lažano

TURIN — S posegom zagovornika obtoženega genoveškega «veterika Lažane» se je včeraj v bivši vojašnici «Lamarmora» nadaljeval prizivni proces proti «zgodovinskim» voditeljem rednih brigad. Odvetnik Zancan je, kot je bilo pričakovati, zahteval za svojoga klienta, ki je bil na prvostopenjski sodni obravnavi obsojen na štiri leta zapor, popolno oprostitev. Zatem je v dvorani prišlo do prerekanja med nekaterimi brigadisti in skupino novinarjev, ki so jih teroristično obtožili «da so sužnji sistema». Prizivni proces proti Curciu in padjašem se bo nadaljeval danes s posegi uradnih zagovornikov, nakar bo sodni zbor začel posvetovanja. Po vsej verjetnosti bo razsodba znana že v poznih večernih urah.

RIM — Trgovinski primanjkljaj Italije z državami izvoznicami nafte se je ponovno občutno povečal v prvih devetih mesecih letošnjega leta, saj znaša kar 2.746,785 milijarde lit. Aktivno plačilno bilanco ima Italija samo s tremi izvoznicami, in sicer z Alžirijo, Venezuelo in Indonezijo.

RIM — Včeraj je dospel na enodnevni uradni obisk v Italijo predsednik nizozemske vlade Andries Van Agt, ki je imel razgovore z ministrskim predsednikom Cossigo. Iz neuradnih pregovorov se zveže, da sta se državnika pogovarjala o pekočem problemu namestitve «vroizstrlekov» v Evropi ter o nedavnem vrhu članic EGS, ki je bil v Dublinu.

Število narkomanov naglo narašča

RIM — Minister za zdravstvo Altissimo je predstavil senatu poročilo o trendu, ki ga je v tekočem letu zabeležil pojav uživanja mamili v Italiji.

Številke jasno pričajo o stalnem naraščanju števila narkomanov, saj so prijavili sočinim in zdravstvenim oblastem 72 odstotkov več oseb kot lani. Tudi trgovanje z mamili se je letos povečalo za 83 odstotkov v primerjavi z letom 1977. Policijski oddelki za boj proti mamilom so se ukvarjali predvsem z ilegalnim trgovanjem s heroinom, v okviru katerega so zaplenili skoraj 80 kilogramov heroina v vrednosti 40 milijard lit, če računamo, da stane ena debelost kilogram tega mamila pol milijarde lit, kar pa se najmanj potrjuje, če upoštevamo

BENEŠKI DNEVNIK

Sodobna zgodovina Beneške Slovenije

To je letošnja tema «Beneških kulturnih dnevo» v priredbi Študijskega centra Nediza

ČEDAD — Govorilo se je, da «Beneški kulturni dnevi» v priredbi Študijskega centra Nediza iz Spetra ne odgovarjajo več potrebam, ki jih narekuje današnja stvarnost. Danes namreč razne kulturne organizacije v Benečiji z veliko odprtostjo in prizadevanjem uresničujejo programe in pobude, ki strnjajo na splošni kvalitetni rasti družbenega življenja. Kljub temu pa je Študijski center Nediza mnenja, da morajo imeti tudi beneški družbeni delavci na razpolago nekatere možnosti informiranja in usposabljanja, ki jim jih lahko nudijo «Beneški kulturni dnevi».

Kulturni operaterji iz Spetra bodo letos ta srečanja posvetili sodobni zgodovini, od leta 1945 pa do današnjih, ter so v ta namen prijatelji povabili znane zgodovinarje ter druge strokovnjake, ki bodo to obkrožili v letu dogajan v Beneški Sloveniji. Govorci ne bomo prisotvali akademskim konferencam, ampak živahnim razpravam, na katerih bo lahko vsakdo svobodno povedal, kar misli. Upamo, da se bodo pozivu Študijskega centra Nediza odzvali predvsem mladi, ki so v prvi vrsti poklicani, da kritično proučujejo to še ne docela osvetljeno obdobje zgodovine Beneške Slovenije ter ustvarijo nove temelje za boljše in spoznanje dogajanj, ki so tako globoko zarisali in usmerili razvoj njihove zemlje.

SPORED

Beneški kulturni dnevi 1979/80: Sodobna zgodovina Beneške Slovenije 21. decembra 1979 — Mario Lizzer (podpredsednik Furlanskega inštituta za zgodovino oporpnškega gibanja iz Vidma) don Lino Moretti: Nacionalna ideja v osvobodilni vojni v Furlaniji.

11. januarja 1980 — Franco Belci (član inštituta za zgodovino italijanskega oporpnškega gibanja iz Milana): Povojno nacionalistično gibanje, značaj ter organizacija v Beneški Sloveniji.

25. februarja 1980 — Darko Bratina (profesor ekonomske sociologije na tržaški univerzi): Obdobje družbeno-gospodarskega razvoja ter vplivi na Beneško Slovenijo.

21. marca 1980 — Giovanni Micoli (profesor zgodovine Cerkev na tržaški univerzi): Stališča Cerkev o slovenskem vprašanju v Furlaniji

18. aprila 1980 — Sergio Salvi (novinar in pisatelj, predsednik mednarodnega centra Eskarre za narodnostne in jezikovne manjšine): Evropa v letu 1988 ter vprašanje narodnostnih manjšin

16. maja 1980 — Karel Šiškovič (ravnatelj SLORI v Trstu): Duh helnske konference in osimski sporazum

Špetsko županstvo v novem poslopiju

ŠPETER — Županstvo v Spetru je pred dnevi dobilo nov in modernejši sedež, v katerem so namestili tudi uradne gorske skupnosti Nadških dolin. V terek zvečer je imel tukajšnji občinski svet svojo prvo sejo v novem poslopiju, katere se je udeležilo tudi veliko število ljudi, ki so se odzvali vabilu tako imenovane «mestne» liste, ki jo podpirajo socialisti, komunisti, socialdemokrati ter neodvisni. Na dnevnem redu so bila preča vprašanja, ki zadevajo urbanistično varianto občine ter splošno gradbeno načrtovanje, ki ne dopušča preprečnega razvoja tega področja. Vsekar bodi o tem problemu razpravljali na eni izmed prihodnjih sej občinskega sveta, ko bodo obravnavali tudi novi načrt za razvoj Aze, ki jo je kot znano močno prizadel potres.

Zanimiva razstava Giannija Osgnacha

ŠPETER — V Beneški galeriji v Spetru je pred kratkim razstavljal slikar domačin Gianni Osgnach, razstavo so priredili ob priliki 25. obletnice smrti beneškega narodnega buditelja Ivana Trinka.

Napoved novih težav v letalskem prometu

RIM — V petek, 14. decembra, letavka ohromila ves italijanski letalski promet. To so sklenili na enotni skupščini stroke, ki ocenjuje parlamentarne pobude o demilitarizaciji nadzornikov letalskega prometa in o restrukturizaciji vsega italijanskega civilnega letalstva. Po tem datumu pa so možne še druge stavke brez predhodnega obvestila.

Priprave za premirje v Rodeziji - Zimbabve

LONDON — V včerajšnjih dopoldanskih urah se je nadaljevala plenarna seja o Rodeziji, ki mora dolročiti še razne podrobnosti, potem ko so predstojnikom dosegli okvirni sporazum. Te podrobnosti bodo določili že v prihodnjih dveh, treh dneh, takoj nato bodo podpisali sporazum. Velika Britanija mora med tem imenovati svojega guvernerja, ki bo nadzoroval predhodno obdobje do novih volitev v Rodeziji. London pa je že pričel priprave za sestavo kontingenta miru, ki bo nadzoroval premirje.

Iz diplomatskih virov se je izvedelo, da Velika Britanija in ZDA je pripravljajo ogromen letalski most, ki bo služil za pošiljanje vojakov in orožja v Salisbury. Kontingent miru bo sestavljalo 600 britanskih vojakov in 400 vojakov iz Avstralije, Nove Zelandije, z otokov Fiji in Kenije. Tem vojaškim silam Commonwealtha bo verjetno poveljeval britanski general John Acland. Po mnenju opazovalcev bo kontingent pripravljen že v prihodnjih dneh, da ga bodo lahko takoj poslali v Zimbabve - Rodezijo. (voc)

sebojnih figurativnih odnosov. Omenjeni «otomi» predstavljajo zanimivo novost ter imajo svojo odlično razstava v Beneški galeriji splošno do in avangardni način umetniškega izražanja.

P. Petricic

V Čedadu aretirali prodajalko heroina

VIDEM — Agenti javne varnosti iz Čedadu so aretirali 29-letno Sandro Pierici, ker so na njenem stolu novonarju našli 40 doz heroina in več pripomočke za vnašanje raznih prameli, kot so kalibrirana tehnična pincete itd.

Policija je bila že dalj časa na sledi aretiranki, ker so v njenem stanovanju stalno zahajali znani narkomani iz vseh pokrajin Furlanije - Julijske krajine. Sandro Pierici so prepejali včeraj v tržaški koronjski zapor.

Napoved novih težav v letalskem prometu

RIM — V petek, 14. decembra, letavka ohromila ves italijanski letalski promet. To so sklenili na enotni skupščini stroke, ki ocenjuje parlamentarne pobude o demilitarizaciji nadzornikov letalskega prometa in o restrukturizaciji vsega italijanskega civilnega letalstva. Po tem datumu pa so možne še druge stavke brez predhodnega obvestila.